

ES Traveller

Eesti reisiajakiri • 1/2013 • veebruar-märts • hind 3 € • ilmub 6 korda aastas

**TOP
KÜMM**
aasta 2013

9 771736 002002

ISSN 1736-0021

KRUIISILAEVADE hitid **TANSAANIA** *hakuna matata* **BOLIIVIA**
kõrgel ja kaugel **UMBRIAS** fotokoolitusel **CHONGQING** udune
Hiina **OVERLANDING** seiklus ratastel **EXTAR** 48 H seiklusvõistlus
SINGAPURI arhitektuuriime **KOREA** tsillilõõsk Tallinnas **RISTSÕNA**

Audi hybrid

Homsest maailmast hoolides.

Audi A8 hybrid

Audi A6 hybrid

Audi Q5 hybrid quattro®

Audi Tallinn Paldiski mnt 100a **Telefon:** 611 2000 **E-mail:** tallinn@audi.ee

Audi Kuressaare Tallinna tn 61a **Telefon:** 453 0100 **E-mail:** kuressaare@audi.ee

Audi Pärnu Tallinna mnt 87e **Telefon:** 444 7130 **E-mail:** parnu@audi.ee

Audi Q5 hybrid quattro (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,9 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 159 g/km

Audi A6 hybrid (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,2 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 145 g/km

Audi A8 hybrid (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,3 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 147 g/km

Millest seekord?

12

34

42

62

18

12 **Kruisilaevade vingeimad võimalused**

Katrin Samlik reastab, millega alused üksteist üle trumbata püüavad.

18 **Tansaania – *hakuna matata***

Annekreet Heinloo esmakordselt metsikus Aafrikas.

26 **13 TOP 10**

Estravelleri esikümme tänavuste sihtkohtade soovitudest.

34 **Boliivia – pagana kõrgel ja kaugel**

Helle-Mai Pedastsaar kaotas pagasi, kaaslane jäi mäehaigeks, aga tagasi läheks ikkagi.

42 **Fotokoolitusel keset Itaaliat**

Keset Itaaliat asuv Umbria jääb kõigest veidi eemale, aga seepärast ongi ta tore, leiab Tuuli Tromp.

48 **Chongqing – udune tulevik**

Silvia Pärmann nägi ses Finnairi uusimas Hiina sihtkohas peamiselt udu.

50 **Overlanding – veeredes üle kontinentide**

Kristina Männile meeldib reisida pikemalt ja üksi, ent ka grupiga ühes veokis sobib.

56 **Eesti pikim seiklusvõistlus**

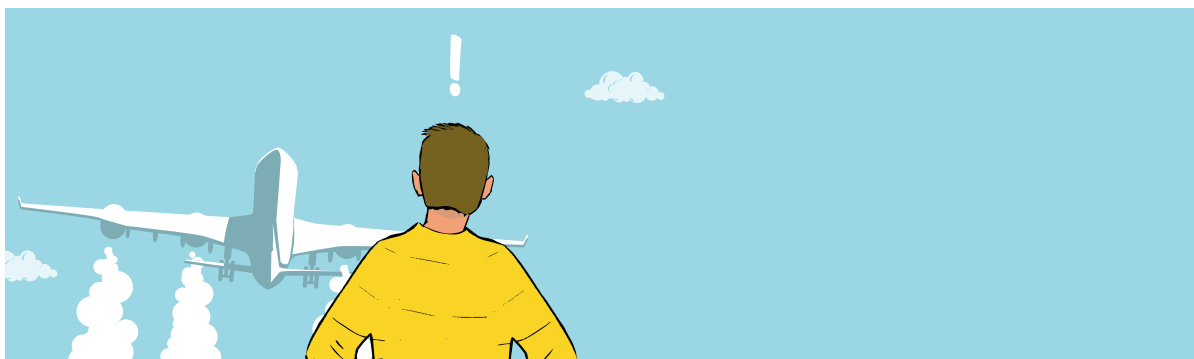
48-tunnine kestvusvõistlus EXTAR 48 h toimub tänavu Ida-Virumaal.

58 **Marina Bay Sands – Aasia maailmaime**

Anu Lille arvates on Singapuri luksushotell arhitektuuriime.

62 **Korea köök**

Maru terav.

REIS POLE MÄNG

SALVA24.EE KESKKONNAS
KINDLUSTAD KIIRELT JA SOODSALT

 SALVA
KINDLUSTUS

TUTVU TINGIMUSTEGA VÕI
KÜSI LISAINFOT WWW.SALVA.EE

Kuhu minna?

Kui hakkasime Estravelleri toimetuses arutama, mille alusel tänavuse aasta soovitud kokku panna, olime kiiresti sarnaste küsimuste ees kui iga ajakirjanumbri teemasid sõeludes. Äkki valime liiga ekstreemsed paigad, kuhu keegi tegelikult ei läheks? Enamik eestimaalasi käib ju üldse kokku vaid ehk viies sihtkohas. Või ei jaksa keegi neid reise endale lubada? Aga äkki ideed inspireerivad vähemalt avaralt mõtlema? Lappasime ka teiste ajakirjade edetabelid läbi – osalt kattusid need meie mõtetega, osalt omavahelgi.

No aga kohad, mida kõik soovivad, saavad ju ülerahvastatud, neid ei julge seepärast mainidagi. Sama häda on kõigi “avastamata aarete”, “pärlite” ja “lihvimata teemantidega”, et kui kõik neid kiidavad, on see pärl koos karbiga peatselt mutta tallatud. Niisuguseid küsimusi tekib veel kümneid ja küllap esitab neid endale vastutustundlikum reisijagi – kas suurenev külastajate hulk hävitab sihtkoha senise eluolu või tõuseb seal hoopis kohalike õnn ja elujärg? Või tasub üksi seepärast paik kikärvulgi läbi käia, et 10 aasta pärast ei näe teda sellisel kujul enam mitte keegi?

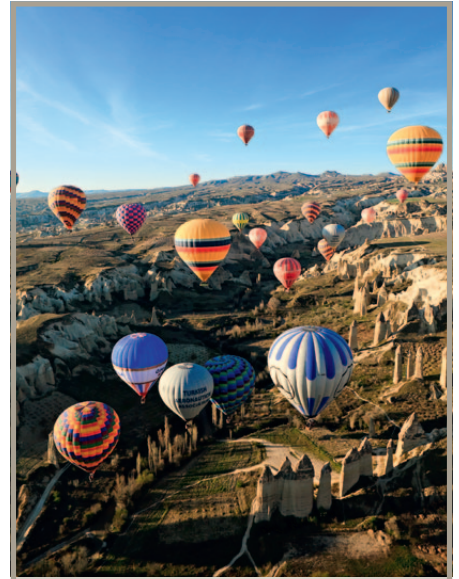
Keskmine inimene muidugi ei tahagi mingeid pärlle, metsikust ja teelt eemal ideid, vaid on pigem rahul, kui miski teda ülemäära ei üllata, keelega saab hakkama, kõht käib normaalselt läbi ja raha kulub ettenähtud mahus. Ega turvalisuse soovi saa pahaks panna ning selliste turistide najal kogu tööstus ja hulk riike ning nende inimesi ju elavadki. Mõnes täiesti teistsuguses kultuuris ja keskkonnas turistidele ehitatud kõigi läänelike mugavustega ning suletud alal tahaks aga vahel küll küsida, et miks sa üldse reisisid, kui tahad ka võõrsil endale tuttavaid tingimusi ja mugavusi, kardad kohalikku ja kohalikke, ei suuda teistsugust mõtte- või eluviisi austada ja pead normaalseks, et sulle tehakse igal sammul erandeid, sest sina oled ju turist.

Samas, ega kohalikud pane kellegi raha põlema, vaid võtavad õnnelikult vastu, paksude üle itsitades või ka ise kõike seda täiesti normaalseks pidades. Natuke piinlikki on lugeda selle numbri Tansaania loost, kuidas kohalikud ei julge kliendi hääleka aevastamise peale naermagi puhkeda, äkki rikas kahvanägu solvub. Veel pentsikum (küllap ka kohalikel) on vahel vaadata, kuidas mõni turist pingutab eheda otsimisega üle ja tantsib siis džunglis õlgedest seelikus.

Või kas ongi kõigi nende küsimuste valguses enam midagi ehedat? Loomaaia asukad arvavad ehk, et hoopis külastajad on puuris, trellid paistavad mõlemalt poolt ühesugused. Lisaks võtavad ju lääne tarbimisväärtused kõige altimalt üle kõige vähem arenenud ühiskonnad, hävitades sõdadetagi oma ehedust esmajoones ise.

Lõpetuseks peaks justkui vastama, kas turism iseeneses on siis hea või halb. Eks ta ole lihtsalt paratamatu. Inimesed on erinevad igal pool ja avatud meelt erinevus teadupoolest rikastab. Kuigi tegelikult muutuvad kõik inimesed, paigad ja kultuurid igal pool ehk hoopis ühesugusemateks. Turismiga või turismita.

ALARI RAMMO,
Estraveller

KAANEFOTO

Erichui | Dreamstime.com

Õhupallid Kapadookia veidrate kivi-moodustiste kohal. Siinsamas on ka maailmakuulsad koobaslinnad.

Eesti reisijakiri aastast 2000.
Ilmub veebruaris, aprillis, juunis, augustis, oktoobris ja detsembris.

VÄLJAANDJA Criteri VMG OÜ
SISU Alari Rammo, alari@criteri.ee
VORM Karl-Kristjan Nigesen
KEEL Katrin Kern
KAARDID Helle-Mai Pedastsaar
RISTSÕNA GH Press

REKLAAM Nordicom, 5666 7770
reklaam@nordicom.ee

WWW.TELLIMINE.EE

12 kuud – 17 eurot
6 kuud – 8,60 eurot
otsekorraldusega – 2,9 eurot

Trükk Printall, trükiarv 11 000

Väljaandja, toimetajate ja autorite vastutus piiratud. Väljaandja ei vastuta teenusepakujate poolt tehtavate muudatuste eest sõiduplaanides, hindades jms. Ajakirjas ilmunud materjalide kasutamine on lubatud ainult täieliku viitega allikale.

Internetis www.issuu.com/estraveller

Nordea

Nordea Gold – kuldkaartidest parim

Paindliku tagasimaksega
krediitkaart tagab reisikindlustuse
tervele perele ja tasuta sularaha
väljavõtu Nordea automaatidest
Eestis ja välismaal.

Täida taotlus nordea.ee

Koos loome uusi võimalusi

Nordea Gold krediitkaardi krediidikulukuse määr on 13,74% aastas järgmistel näidistingimustel: krediidilimiit 1000 €, intress 18%, kohustuslik igakuine tagasimakse 50% arvest, kuutasu 3.95 €, tagastamise tähtaeg 1 aasta. Krediidikulukuse määr on arvestatud eeldusel, et krediidilimiit võetakse kasutusele esimesel võimalusel maksimumsummas. Tutvuge Nordea Gold krediitkaardi ja pakkumise tingimustega www.nordea.ee ning vajadusel küsige lisainfot Nordea Panga infotelefonil **1772**.

estravel

Naudi elu kruisilaeval!

24 h reisiabi 626 6266
estravel@estravel.ee
www.estravel.ee

Suurepärane puhkus romantilistel kruisilaevadel

Lääne Kariibi kruis
laeval Jewel of the Seas
Hind alates **333 €/reisija** (5 päeva).

Alaska kruis
laeval Radiance of the Seas
Hind alates **530 €/reisija** (8 päeva).

Itaalia ja Kreeka saarte kruis
laeval Celebrity Equinox
Hind alates **1033 €/reisija** (13 päeva).

Aasia kruis
laeval Celebrity Millennium
Hind alates **1360 €/reisija** (15 päeva).

Hinnas sisaldub: kruis üldtoodud marsruudil ühele reisijale 2-inimese kajutis, toitlustamine laevas kogu kruisi jooksul, lai valik vaba aja veetmise võimalusi laeva pardal, jootrahad, sadamamaksud, kütuse lisatasud.

Hinnas ei sisaldu: lennud kruisi alguskohta ja tagasi, ekskursioonid kruisi toimumise ajal, reisikindlustus, vajadusel viisateenus, reserveerimistasu.

Matti Kämärä

Kiviõli seikluskeskuses nüüd suusanõlvad

Veebruaris hakatakse järk-järgult avama 90 meetri kõrgusel Kiviõli tuhamäel kauavalminud suusakeskust, millest on kujunemas maailmatasemel tervise-, suusa-, moto-, ratta- ja seiklussporditegevusi pakkuv paik igaühele või rahvusvahelistele suurvõistlustele.

Kiviõlist leiad 400–700-meetrised Eesti pikimad mäesuusanõlvad, Baltikumi suurima, kolme raskusastmega lumelauapargi ning 120-meetrise mäe sisse kujundatud half-pipe lumelauarenni. Päris väikestele ja algajatele on eraldi tõstuk ning rahulikum õppenõlv. Ümber mäe kulgeb veel 2,5-kilomeetrine terviserada, mis talvel on muidugi murdmaalaste päralt. Seegi pole veel kõik – kellele meeldib suuskadeta liugu lasta, leiavad veel kaks eri kujunduse ja põnevusega 200-meetrist lumerõngarada. Vaata lisa www.tuhamagi.ee ja valmisreisi pakumist lk 16.

Uus mõisamajutus Pidulas

Napilt enne eelmise aasta lõppu jõudis mullusesse statistikasse jälle üks kordasaav mõis, kui taas avas ukSED Pidula mõis Saaremaal. Kuressaarest 35 kilomeetrit põhja pool oodatakse külalisi ööbima esialgu valitsejajama kuude ruumikasse numbrituppa. Valmis on ka söögisaal ning õlle- ja veinikelder.

Mõisa ümber leiab liigirikka dendropargi ning oma ürdiaia, mis toidab tänavu valmivat kohalikule ning mahetoitudele keskendunud mõisakööki. Seni pakutakse toitlustust ette tellimisel. Tihedat koostööd tehakse ka Mustjala jahiseltsiga, pakkudes nädalalõpu reise jahihuvilistele. Koduloomaaia asukad jäävad siiski terve nahaga ja lapsküllalised saavad nunnutada jänkude, tallekete ja kanadega. Muud rõõmud on Pidulas nagu maal ikka – talvel saab ratsutada ja saaniga sõita, suvel lähedalasuvates järvedes ujuda ning uidata ringi jalgsi või rattal.

Pidula mõis

Meriton

Vene restoran Vana Moskva

Lisaks oma hotellides tegutsevatele avas Meriton esimese eraldi restorani Vana Moskva Tallinna vanalinnas Pikk 33. Peenelt restaureeritud 17. sajandist pärit hoone võlvlagedega keldriruumis asuv koht sobib nii lõuna- kui õhtusöökideks. Istekohti on kahes saalis kokku 60, lisaks privaatsem ruum 12 inimesele. Soojal ajal saab toitu ja jooki nautida vaikselt sisehooviterassil. Nagu nimestki aimata, pakub restoran head Vene kööki, valikus on külm ja soe Rootsi laud ning *à la carte* menüü. Restoran Vana Moskva on avatud iga päev keskpäevast kuni kella 23.

Havana Club saadab ümbermaailmareisile

Reisi- ja rummisõbrad, veebruari lõpuni toimub ka Eestis Havana Clubi konkurs "Aasta vabaks", mille võitja sõidab terveks aastaks ümbermaailmareisile. Finaali pääseb kokku 20 inimest sama paljudest riikidest, nii et šansid on täitsa head. Konkursil osalemiseks liitu Havana Club Eesti Facebooki leheküljega ja laadi sinna 30–60-sekundiline video, kus vastad kahele küsimusele: millised kolm asja võtaksid ümbermaailmareisile kindlasti kaasa ja miks ning millised kolm asja jätaksid koju maha ja miks.

Kohalik žürii valib viie enim meeldimisi kogunu seast võitja, kes pääseb finaali Havannas. Seal tuleb luua nelja päevaga linnast inspireeritud lühifilm ja neist parima tegija saabki veeta 12 kuud sama paljude eri riikides. Võidureis algab Kuubalt, viib Londonisse, Barcelonasse ja Berliini, siis üle mere Kanasse kohaliku jats-bandiga tuuritamaks. Edasi saab aega veeta Tokyos sealse DJ-ga, tutvuda Melbourne'is söögikultuuriga ning Brasiilias Rio karnevalil trallida. Siis jäävadki veel vaid Tšiili, Argentina, Prantsusmaa ja Siber ning ongi ilmal tiir peal ning blogi materjalist umbes.

Like A Local nüüd mobiilis

"Ajujahi" konkursi publiku lemmik sai valmis iPhone'i rakenduse, mis aitab eemale hoida turistilõksudest ning leida kohalike lemmikpaiku. Nutikas infovoog näitab kasutajale lähedalasuvaid kohti ja nii, et ööklubisid ei kuvata päeval ja muuseume öösel, ehk siis kõikjale saab kohe astuda.

Rakenduse sisu loovad tõesti kohalikud, mitte ajakirjanikud või turistid, nii et midagi usaldusväärsemat ja ehedamat oleks raske leida. Kevadel peaks valmima ka Androidi versioon ning praegu Tallinna, Tartut, Pärnut, Riivat, Vilniust ja Helsingit sisaldav Like A Local katab ühel päeval loodetavasti kõik paigad maailmas, kus veel kohalikke leidub.

Viking Line'i uus lipulaev

Jaнварis alustas Turu, Mariehamni ja Stockholmi vahel seilamist uue põlvkonna reisiparvlaev Viking Grace, mis pakub uut disaini, keskkonnasõbralikke tehnilisi lahendusi ja tavapäraselt head meelelahutust ja toitlustust.

Kajuteid on Grace'il 880, kokku 2800 reisijale, autosid mahub alla ka sada-de kaupa. Lisaks seitsmele teemarestoranile ja ööklubile tegutseb laeval veel Läänemere hiiglaslikem 1600-meetrine kauplus ja merevaatega spaa saunade, basseini ja lumekoopaga. Keskkonnasõbralik ei tähenda seekord üksnes kohustuslikku sõnakõlksu, vaid kütteõli ja diisli kõrval kasutab laev veeldatud maagaasi ning vaeva on nähtud ka mürareostuse vähendamise ehk helide summutamisega.

Viking Grace väljub Turust igal õhtul kell 20.55 ning saabub Stockholmi hommikul kell 06.30. Tagasisõit algab kell 07.35 ning laev jõuab Turusse kell 19.50. Mõlemal suunal tehakse lühike vahepeatumine Mariehamnis Langnäsi sadamas.

NB! Turu-Stockholmi-Turu ristluspileti ostonutele teel Rootsi *tax-free* poes alkoholi ei müüda, nii et kajutipidudel on sellega tuurid maha keeratud ja mõnigi näeb Stockholmi otsekui esimest korda.

Taevased sõnumid

TURKISH AIRLINES alustab 11. juunil lende liinil Istanbul-Tallinn-Vilnius-Istanbul. Enneolematult soodsad lennud hakkavad toimuma kolm korda nädalas Airbus A319-ga.

AIR BALTIC lisab lende Chisinau ja Amsterdami suunal, mis rõõmustab nii ida kui lääne poole kiikajaid. Firma tänavuste suvesihtkohtade seas on Praha, Hévíz-Balaton (Ungari), Olbia (Sardiinia, Itaalia), Rijeka (Horvaatia), Larnaca (Küpros) ning Malta.

FINNAIR käivitab juunist oktoobrini kolmel korral nädalas lennud Hiina suurlinna Xi'ani ning Vietnami pealinna Hanoi. Hiinas on kosmose- ja tarkvaratööstuse keskuseks peetav kunagine pealinn ja terrakotameeste kodu Xi'an juba firma viies sihtkoht, lennukiks saab Airbus 330-300.

SAS, kes kunagi parda-WiFist loobus, arendab seda jälle, käivitades esimese versiooni uuest avalehest. Uudiseid ja SAS-i kodulehte näevad tasuta kõik, ülejäänud interneti eest ei maksa kallimates klassides reisijad ning EuroBonus Goldi omanikud.

FINNAIRI suvisteks sihtkohtadeks on Mallorca, Tel Aviv ja Antalya, lende lisatakse ka Malagasse, Barcelonasse, Madridi, Dubrovnikusse, Ljubljanasse, Krakowisse ja Torontosse.

LUFTHANSA kolib suvel n-ö uue Germanwingsi nime alla 90 ohulaeva ja kõik (odav)liinid, mis ei puutu Münchenisse ega Frankfurti. Ärgu siis ehmutang.

SIIT PÄIKESE ALLA PAGEDES ei pea palitult enam kaasa võtma või autosse jätma, sest Tallinna lennujaam pakub nüüd riidehoiuteenust. Nädalaks maksab see näiteks üheksa eurot, kaheks 15. Riidepuu küsi infoletist.

Kuidas lollitada pagasitasku küsijaid

Kolleegid trip.ee-st meenutasid, et näiteks Jaktogo-nimeline firma müüb ogaraid jakke, mis asendavad äraantavat pagasit – kogu kola saad riputada enda külge lõpututesse taskutesse. Eriti hea sa seejärel oma kuni 15 lisakiloga muidugi välja ei näe ning küllap kehtestavad odavlennufirmad peatselt nõude, et niisuguse rõivastusega klient peab lunastama kaks istekohta nagu paksud või muidu pardale ei pääse. Seni aga vaata www.jaktogo.com ja *in your face*, Ryanair!

Külas Lääne-Paapua *korowai* metsarahval. Foto: Argo Schneider

TAIVO KOPPEL

Ameerika läänerannik, Kanada, Mongoolia, Seišellid, Vietnam-Kambodža-Laos, Argentiina-Tšiili, Venezuela, Brasiilia-Amazonase jõel, Korea-Jaapan, Uganda-Rwanda-Burundi, Austraalia, Angola

MATI KAAL

Galapagos ja Ecuadori Amazonas, Botswana safari ja Victoria juga, Tansaania, Madagaskar

KERTU ja RIHO-BRUNO BRAMANIS

Jaapan, Prantsuse Polüneesia ja Lihavõttesaar, Mauritius

HENDRIK RELVE

Borneo metsades, Tansaania, India loodus, Alaska

HANNES HANSO

Iraan, Pärisa Laht: Omaan-AÜE-Katar-Bahrein, Bangladesh, Iraak

ANNELI VILU

Hiina

MARTTI KALDA

Mekongi delta: Vietnam-Kambodža

JAAN KAPLINSKI

Uus-Meremaa

ALEKSEI TUROVSKI

Madagaskar

TEET TOOME

Bhutan, Nepal, Hiina

INDREK PARK

Ameerika metsik lääts
Ida-Tiibet

MÄRT LÄÄNEMETS

Taiwan, Põhja-Korea, Mustang - salapärane Himaalaja

Kruiisilaevade vingeimad võimalused

Tänapäeva lõbusõidulaevad on nagu ujuvad linnad või isegi põnevamad, kuna iga uus alus üritab eelmisi atraktsioonidega üle trumbata. Katrin Samlik pani mõned ritta.

Tekst **KATRIN SAMLIK**, Estravel

Klaasist duširuum Celebrity Reflection

Oma klassi viienda laeva 152-ruutmeetrises Reflection-sviidis on üle laeva serva ulatuv maast laeni klaasidega duširuum. Privaatsuse pärast kartma ei pea – klaasid väljastpoolt läbi ei paista ja nupulevajutusega saab nad muuta ka mõlemalt poolt läbipaistmatuks.

FlowRider Royal Caribbean International

Surfi saab õppida Hawaii asemel ka nii mõnelgi Royal Caribbeani alusel. Oasis-klassi laevadel on lausa kaks surfi-simulaatorit, kus tuul ja laine on garanteeritud.

Aqua Park Norwegian Epic

Ägedaim veepealne veepark! Ainus laev, kus saab tiirelda kummirõngal tsentrifugaalkausis nimega The Epic Plunge, lisaks kaks basseini, viis mullivanni, värvikirevate skulptuuridega lastebassein, igas suunas pritsivad veehustid ja palju muud põnevat.

Studio Norwegian Epic

Üksikule reisijale mõeldud üheksaruutmeetrine kajut, mille ümmargune aken avaneb laeva koridori. Nutikalt on paigutatud kraanikauss, WC ja dušikabiin ning stuudiokajuti juurde kuulub ka spetsiaalne elutuba.

Klaasipuhumistöököda Celebrity Solstice, Equinox ja Eclipse

Koostöös The Corning Museum of Glassiga tegutseb kolme Celebrity laeva pardal klaasipuhumise töököda, kus meistrid seda peent kunsti lähemalt tutvustavad ning mõne uue ja kauni asjakese valmistavad.

Cellar Masters Celebrity Solstice-klass

Moodsal veinikarussellil saad laiaast valikut just endale sobiva koguse doseerida – kas niisama mekkimiseks või paariks korralikuks söömuk. Kui liigne valik pea segi ajab, aitab sommeljee hädast välja.

Uisuväljak Royal Caribbean International

Pole mingi ime, kui pärast mõnusat päeva Jamaica valgel liivarannal otsustad laeva tagasi minnes mõne kodusema harrastuse kasuks! Kui endal topeltakslid nii hästi välja ei tule, saad imetleda maailmatasemel etendusi ja seda 30-kraadises leitsakus. Uisulaenus ja väljakukasutus on hinna sees.

Zip Line Allure of the Seas ja Oasis of the Seas

Need kaks laeva on üleüldse klass omaette, aga lisaks kõigele muule saab nende lahtises aatriumis kõiel alla kihutada, jalge all laiumas vaade läbi üheksa laevateki. Ja mis parim – atraktsioon on tasuta.

Mägironimissein Royal Caribbean International

Royal Caribbeani laevad tunneb selle järgi ära, et iga korstna taha on ehitatud mägironimissein! Ära siis ehmu, kui suure pingutuse lõpus instruktor veidi närvikõdi pakub ja korra su turvaköie vabalangemisse laseb.

Kruiis

Kuidas valikut teha?

Peredega reisijaile võib soovitada Royal Caribbeani ja eriti laevu Allure of the Seas ja Oasis of the Seas, millega võib aja ja tahtmise korral lausa kahepäevase retke ette võtta, et kogu meelelahutus ära proovida. Royal Caribbean on parim valik ka sportlile hingele.

Kui sul veel lapsi ei ole ning soovid näiteks tähtede all öökino vaadata või tantsida, nagu homset ei tuleks, tasub valida Carnival Cruise Line'i laevad. Täiskasvanud paaridel, kes eelistavad pikemaid reise, gurmeesööki ning kvaliteetset omakeskist, soovime soovitada harmoonilisi Celebrity Cruisesi Solstice-klassi laevu.

REIS
KESTAB
2,5
TUNDI

Soome suusatama!

Sel talvel pakume taas erinevaid talverõõmude nautimise võimalusi põhjanaabrite juures!

Messilä Suusakeskus

Soome lõunapoolsem ja meile lähim suusakeskus võlub oma laia teenuste valiku ja kompaktsusega. Olles juba Messilas kohal, ei vaja te enam transporti ei mäele ega *after-ski*le – kõik on mõnusalt käe-jala juures! Vana mõisasüda annab siiani tooni kogu suusakeskusele, teenindus on esmaklassiline, majutusvalik on lai ja tegemist jätkub õige mitmeks päevaks!

Salpausselkä Suusavõistlused

8.-10. märtsil toimuv Soome suurim suusapidu! Murdmaasuusatamine, kahevõistlus, mäehüpped – kõik koos samal ajal ja samas kohas! Võistlusprogrammis on lausa kaheksa maailmakarika etapivõistlust! Laupäeva õhtul ka ohtralt meelelahutust ja suur ilutulestik!

Maraton Finlandia Hiihto

Soome kuulsaim maraton leiab aset 23. ja 24. veebruaril Lahti lähistel juba 40. korda! Kõikide maratonide finiš on Lahti suusastaadioni. Finlandia maraton on osa Worldloppet sarjast.

Piletid ja lähem info
telefonil 66 46 000

eckeroine.ee

ECKERÖLINE
MÕNUSALT TALLINNAST HELSINGISSE

Jäärõõmud

Eesti talve pärisosaks on lisaks lumerõõmudele ka jäärõõmud. Headel talvedel on hetki, mil merel leidub klaassiledat jääd, kus matkamine on rõõm, millesarnast annab otsida. Tänavu on põnevad jääd leidunud ka rabades, kus laugastel uisutamine on samuti suurepärase looduskogemus. Uisujää tekib ja kaob, varitsege võimalust.

Kui uisukiirusest väheks jääb, siis rääkige ära mõni jääpurjetaja, kes teid kahekohalisel purjekal 100 km/h üle avaruste lennutab. Seda teenust päris kommertskorras keegi kahjuks veel ei paku (või ei reklaami end piisavalt), ehkki võiks. Muide, purjetamisjääd leidub Eestis vahel veel aprilliski.

Selle pildi tegi Jarek Jõepera seiklusfirma 360° uisuretkel Väinamerel.

Foto **JAREK JÕEPERA**

Tuhamäe seikluspakett Saka mõisaga

Uude seikluskeskuse (loe lk 9) minekuks on juba valmis mugav pakett, mis sisaldab ühe öö majutust kahele Saka mõisa hotellimajas koos hommikusöögiga, samuti sauna- ja basseinalade kasutust (1,5 h), hommikumantlit, tasuta parkimist ja päevapileteid Kiviõli Seikluskeskuse suusamäele.

Kõige selle hind kahele on 89 eurot (tavahind 145 €). Lisaöö saab broneerida erihinnaga 59 eurot, alla kaheaastastele lastele on öömaja tasuta, 3–11-aastastele saab lisavoodi 10 euroga, alates 12-aastastele 20 euroga. Lastepilet tuhamäele tuleb lisaks osta. Pakkumine kehtib märtsi lõpuni.

Saka Cliff Hotel & SPA

Pühajärve Spa

Talvine lõõgastus Pühajärvel

Talvisel imedemaal Otepääl ootavad samuti lumised suusanõlvad ja -rajad oma tuntud headuses. Lõõgastuspakett sisaldab üht ööd majutust kahele Pühajärve Spa hotellis, rikkalikku hommikusööki, ujula ja jõusaali vaba kasutust, hommikumantleid, üldmassaaži (45 min), suuskade või uisukude laenutust (3 h), tasuta parkimist ja WiFi.

Kõik see mõnu kahele maksab pühapäevast neljapäevani 131 eurot, reedel ja laupäeval 141 €, ühele vastavalt 88 ja 99 €. Lisavoodi 4–12-aastasele lapsele maksab 17 €, sealte edasi 34 €. Lisaks soodustused Otepää Snowtubingus.

Pakkumine kehtib majutuseks märtsi lõpuni (või kuni lund jätkub). Küsi lähemalt siseturism@estravel.ee või 626 6233.

Sõprade pakett müstilises Moostes

Kolmas võimalus kodumaa talvest rõõmu tunda on päris Kagu-Eestis. Aja pere või sõbrad kokku ja minege tõukekelgumatkale Taevaskojas või Mooste maalilistes metsades.

Valmisreis sisaldab üht ööd Mooste hubastes tubades, saabumisel soovi korral tervitusnapsi (viinavabrik ikkagi). Päikeseloojangul algab müstiline matk, mis lõpeb elamusriikka toidlustusega lumises vanapagana kööginurgas. Päris õhtul ootab viinavabrikus veel kaks tundi sauna koos suupistevaagna ning õlle-siidriga.

Pakkumise kasutamiseks peab teid olema vähemalt neli, hind ühele tuleb 85 eurot. Lisaöö maksab 60 €, hind üheses toas 102 €, sama pakett lisavoodil 70 €. Lisaks saab harjutada vibulaskmist (16 € inimene) või orienteerumist (7 €). Kui selle peale kõht jälle tühjaks läks, siis kahekäigulise öhtusöögi saab 12 euro eest.

Pakkumine kehtib majutuseks märtsi lõpuni, küsi lähemalt siseturism@estravel.ee või 626 6233.

Mooste Viinavabrik

Estraveli Kuldkaardi omanikud on vabastatud reisipaketi hinnale lisanduvast broneerimistasust (8 €), kui ost ületab 150 eurot. Alla selle ostusumma saab kaardiomanik broneerimistasuselt soodustust 50%.

SINA. LINNAKÄRAST EEMAL

Mõnikord tahad puhata rutiinist. Spontaanne seiklus uue Volvo V40 Cross Countryga on üllatavalt hõlbus. Kõrge istumisasend annab oivalise väljavaate ja on sõbralik seljale. Kurvid ja sirged saavad vallutatud 254-hobujõulise mootori ja intelligentse nelikveoga. Kompaktne vorm ja eeskujulik turvalisus. Sobiv just sinusugusele nädalalõpunautijale.

TÄIESTI UUS VOLVO V40 CROSS COUNTRY. SINA ISE

Info-Auto
www.infoauto.ee

TALLINN Järve Pärnu mnt. 232 tel. 671 0020 infoauto@infoauto.ee
TARTU Turu 27 tel. 737 1890 tartu@infoauto.ee
PÄRNU Tallinna mnt. 89a tel. 447 2777 parnu@infoauto.ee

CO₂, heide: 99 – 194 g/km
Keskmine kütusekulu: 3,8 – 8,3 l/100 km

Kuidas teile meeldiks uinuda savist hütis, mille sein tagant kostab öösiti kriiskamist, justkui oleks verejanuline vampiir aia vahele kinni jäänud? Eriti teades, et kusagil pimeduses kõnnib püssiga valvur, olles valmis elevandirünnakuks. Tere tulemast metsikusse Aafrikasse, kutsub seal esimest korda käinud Annekreet Heinloo.

Tansaania

hakuna matata

Tekst **ANNEKREET HEINLOO**

Vincent van 't Hof

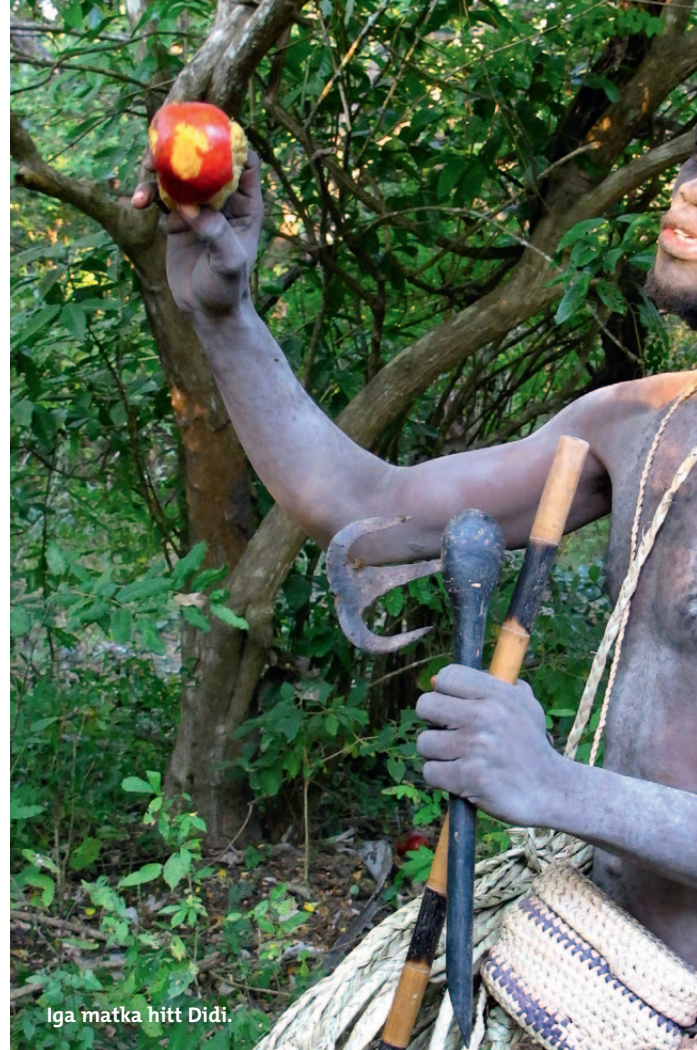

Selous Sunset Lodge - kõigi mugavustega hotell, kus elektrit jagatakse öhtul pimedas vaid mõned tunnid.

Ameikreel Heitnöö

Ameikreel Heitnöö

Iga matka hitt Didi.

Ühel ilusal juulikuu alguse varahommikul Dar es Salaami lennujaamas täidan ära immigratsioonikaardi ja tasun 50 USA dollarit viisalõivu. Teisel pool turvaväraavid ootavad mind Hollandi afrofiil ja loodusfotograaf Vincent ning kohaliku turismiturismi firma boss Ahmed, kogu meie krempel pakitakse safariautoks ehitatud Land Roverisse ja teekond Lõuna-Tansaania südames asuvasse Selous'sse võib alata.

Eelmainitud vampiirikisa tekitab tilluke suurte silmadega leemurlane galaago, primaat, keda rohkem tuntakse *bush baby* nime all. Tundub uskumatu, et üks nii väike ja nii armas olend suudab selliseid läbilõikavalt võikaid detsibelle tekitada.

DŽUNGLIHOTELLIS EHK LODGE'IS elades tuleb esiteks tutvuda ka pisut uutmoodi elukorraldusega. Tõustakse vara ja magama minnakse samuti vara. Isegi peenemates paikades on elekter olemas ainult öhtul ja ka siis piiratud koguses, pärit generaatorist, mis kusagil aianurgas tärisedes inimesi õnnelikuks teeb.

Näiteks tuleb arvestada, et WC on turistidele mõeldud ülimalt austusavaldus, aga kui elektripuudulikel aegadel vett ei ole, siis vett ei ole. Ei vetsupotis ega kraanikausis. Soe vesi ja veesurve on samuti luksus ja seda õnne tuleb ära kasutada, kui personal boileri alla lõkke teeb, ja seda pärast-

Anneliis Heimoo

lõunal, mitte harjumuspäraselt hommikul, kui ainuke energiaallikas on tõusev päike. Ei mingit elektrit.

Kuigi esialgu võib kellaviiene ärkamine tunduva piinamisaktina, siis loodusega samas rütmis elamisega harjub kiirelt ning Aafrika päikesetõusud džungli veeres on vist küll kõige ilusamad maailmas. Ka safarile loomi otsima minnakse varahommikul, mil neid liigub ringi kõige rohkem.

MINU ESIMENE KAELKIRJAK traavib päikesetõusuvärvide taustal üle džunglilennuvälja, aga siis ma veel ei tea, et mõne päevaga muutuvad kaelkirjakud umbes sama tavaliseks kui lehmad Eesti karjamaal. Kaelkirjakud on nunnud! Suured, väikesed, keskmised, üksikud, kaksikud ja karjakaupe – vahel pistavad nad oma naljaka aegluubis kapakuga puude vahele plehku, aga teinekord silmitsevad sind uudishimulikult nii lähedalt, et näed nende ilusaid suuri kaardus ripsmeid.

Metsikud elevantid on pisut hirmuäratavamad, kuna väidetavalt võib vihane elevant safari-auto kerge vaevaga ümber lükata ja lõmaks tampida. Kui suur isaelevant ootamatult otse meie ette tee peale astub, vajutab mu uus seikluskaaslane, kohalik loodusgiid Rajab piduri kiirelt põhja, nii et ma peaaegu autost välja lendan. Rajab tagurdab autot ettevaatlikult, et vant minema lasta, kuid viimane on otsustanud keset teed seisma jääda ja meiega tõtt vahtida. Korraks hoiame kõik

kolmekesi hinge kinni ja siis liigub auto endiselt tagasikäiguga minema, lihtsam on uus rada leida, kui elevantiga maid-teid jagada.

Superhetk tuleb põosaste vahel, kus on kari emalõvisid tibatillukeste simbadega ... ja äsja mahamurtud gnuu.

LÕVID. Nii uskumatu kui see ka pole, aga kõigist loomadest õnnestub mul neid kõige lähemalt näha. Esimene üheksapealine kari kiisuke lamab otse tee ääres, nii et kui auto kõigest paari meetri kaugusel seisma jääb, tuleb korraks tahtmine tooli alla peitu pugeda. "Tehke oma paar klõpsu ära ja sõidame edasi!" Poisid ainult naeravad ja auto ei liigu kuhugi. Keskpäev muutub aina talumatult kuumaks, nii et tahaks hea meelega koos lõvidega põosa alla pikali visata. Nad tunduvad mõnusad pehmed ja rahulikud seal lesides. Üks keerab ennast isegi selili ja mõnuleb, kõht taeva poole, nagu tavaline peesitav kodukass.

Järgmiseks komistame veel kolme noore isaslooma otsa, aga superhetk tuleb põosaste vahel, kus on kari emalõvisid tibatillukeste simbadega ... ja äsja mahamurtud gnuu. Üks emasloomadest lõõtsutab valjult, tema kihvad on verised, teised

Supersoodsalt Soome!

TURISMIMESSI TOUREST 2013 PAKKUMISED

10 KORRA PILETID

10 ühe suuna piletit reisijale või autole*

190€ TAVAHIND 220€

ÖÖPAKETT HELSINGISSE

MESSI-PAKKUMINE -10€ TAVAHIND 88€
Kaks inimest ja auto öövljumistel, kajutiga **AL. 78€**

AUTOPAKETID

MESSI-PAKKUMINE -10€ TAVAHIND 49€
Autopakett kahele kuni viiele reisijale ja autole* **AL. 39€**

*Sõiduauto max pikkusega 5m ja kõrgusega 1,9 m.

Pakkumised kehtivad broneerimiseks 15.02-23.02.2013 ja sõitudeks kuni 02.06.2013 v.a. seeriapiletid. Piletid müügil Eckerö Line Tallinna kassas, telefon 66 46 000.

REIS KESTAB 2,5 TUNDI

eckeroline.ee

ECKERÖLINE
MÕNUSALT TALLINNAST HELSINGISSE

Tansaania

Vincent van 't Hof

Vincent van 't Hof

Vincent van 't Hof

Annekreet Heijloo

toimetavad korjuse kallal ja kuulda on kõrvulukustavat matsutamist. Mokad verised, käivad loomad üksteise järel maiustamas ning lõpuks lastakse ligi ka kutsikad.

Seda kõike kolme meetri kauguselt pealt vaadata tundub ulmeline. Kõige kõhedust tekitavam kogu loo juures on see, kui seesama lõvilõrr sulle otse silma vaatab. See on verd tarretama panev hetk. Nendes silmades, mis end sinu külge puurivad, on midagi nii müstilist, et pole kahtlustki, kes esimesena pilgu ära pöörab. Brr.

KUI MA ESITI ARVASIN, ET SEE LÕPUTU LOOMADE VAHTIMINE TÕÜTAB KIIRELT ÄRA, siis tegelikult tekkis hoopis hasart. Oma panuse sellesse andis fotojaht, sest kaamera püüdis kinni ka pisemad põõsas istuvad linnud või kaugemal puu all pikutavad šaakalid, nii et looma- ja linnuriigi värvikirevuse puudumise üle meil kurta ei tulnud.

Kogu reisi saatis meid Dar el Salaamis sündinud 31-aastane Rajab, kes on aastaid loodusgiidina töötanud ning tunneb lõunapiirkonna džungleid nagu oma viit sõrme. Tema pilk on nii treenitud, et isegi autot juhtides võib ta oma selja taga märgata kellegi kõrva põõsavilus liigutamas, ja ta ütleb kõigest kauguses paistva silueti põhjal, mis looma või linnuga on tegu.

RAJAB ON ÜKS TOREDAMAID INIMESI, keda ma viimasel ajal kohanud olen, aga nii veidralt joonistub välja, kui erinevatest maailmadest me kõik pärit oleme. Meie töed ei ole ilmingimata kellegi teise töed ja vastupidi. Isegi kui me kõikvõimalikel teemadel familiaarselt naljatleme ning räägime oma tulevikuplaanidest (Rajab tahab

alustada isiklikku turismifirmat nimega Before Dark Adventres), on mitu läänemaailmale omast asja tema jaoks täiesti võõrad.

Üks väike näide – Rajab ei oska ujuda ning pole kunagi ookeanis ega basseinis suplemas käinud. Tema jaoks lihtsalt pole enesestmõistetav, et inimloom tahab vabatahtlikult vees aega veeta. *Muzungu'd* (valged) on selles osas võrdlemisi veidrad, muudkui räägivad palavaga, et tahaks ujuda ja ujuda.

Meie matkale ilmus ta oma esiisade kombel õlgedest punutud “kleidis” ja hambuni relvastatult – kirve, oda ning kõiega.

MLOKA KÜLAS LIITUB MEIE SELTSKONNAGA RAJABI SÕBER DIDI, kelle isa ja vanaisa olid jahimehed ning tundsid ja teadsid kõiki džunglitarkusi. Tal on väikese kogukonna kohta ebatavaline kolledžiharidus ja ebatavaline töö – Didi on *self employed*. Töötanud mõnda aega looduskeskuste ja turismifirmade heaks, otsustas noormees, et tema tahab asju teha omamoodi, ja nii sai Didist suur hitt. Ta teebki asju teistmoodi kui teised: meie matkale ilmus ta oma esiisade kombel õlgedest punutud “kleidis” ja hambuni relvastatult – kirve, oda ning kõiega.

Matk Didi seltsis on nagu teatrietendus. Kui ta selgitab, kuidas lõvist jagu saada, elevanti eest plehku pista või pühvli lollitada, käib selgituste juurde põhjalik näitemäng, kuidas täpselt kurjale kaslasele liiva silma pilduda või märatseva londilise eest puu otsa pageda. Didi matsutab erinevaid

Suur valge ahv külalastega tantsupeol.

lehti, näsib puitu ning maitseb elevanti kakat, samal ajal selgitades, miks üks või teine asi inimhingele hea on. Elevantikaka koha pealt ma natuke kahtlen, aga muus osas võib täitsa aru saada.

SEEJÄREL TULEB SOORITADA PÜHA RITUAAL AHVILEIVAPUU JUURES, mida siinkandis peetakse võimsaks ja pühaks. Baobabid on jändrikud mürakad, legendi järgi peadpidi maasse torgatud kuradid. Väledalt kui ahv ronib Didi paljajalu puuhiiglase otsa ning alustab laulu, mis palub tseremoonial viibijatele õnne ja headust. Džungliõhk säriseb kummalisest energiast ja mul on pärast veel tükk aega külmavärinad ihul.

Aafrikas on tore see, et üldiselt on kõik inime-

sed väga sõbralikud. Mitte pealetükkivad, nagu Indias võib kohata, ja mitte pelglikud nagu Lõuna-Ameerikas. Nii tutvume mister White'iga, kes pursib kohutavat inglise keelt, aga kutsub sellest hoolimata oma kodu vaatama. Mister White on kohalik torumees, kuigi ma päris täpselt ei tea, mis torusid tal seal parandada on, kuna enamik külast elab muldonnides. Kaks nädalat veedab ta ühe naise ja perega ning sõidab siis kaheks nädalaks Zanzibarile oma teise naise ja pere juurde.

UDZUNGWAS MATKAME KAHE KÜLAPOISIGA, Godfrey (tema pere on katoliiklased, sellest nimi) ja muslimist Aruniga hotelli taga mägedes koskede ja kaskaadide juurde, sulpsame jahedasse vette, pritsime üksteist ja hullame. Vaimustunud hollandlane Vincent klõpsib muudkui pilte. Morogoros käime kohalikega kanuusõidul ja keelebarjäärist hoolimata viskame ühe kena vildaka naeratusega noormehega jõekaldal hundirattaid.

Vincent imestab, milles seisneb minu saladus käia ringi ja tõmmata inimesi seiklustesse kaasa. Saladus on väga lihtne – naerata ja pane nad mõistma, et sa pole neist parem. Kui fotograaf meie paadimatka alguses ohjeldamatult aevastab, püüvad kõigi näod süngelt viisakad ja tõsised, et mitte rikast eurooplast pahandada. Kui mina ohjeldamatult naerma purskan, rökatavad peagi kõik – jää on murtud ja edasi rohkem kui lõbus.

Küllap saab Aafrikasse ka teistmoodi reisida. Tansaania on eelkõige tuntud põhjaosas asuva Serengeti rahvuspargi poolest, kus ühte lövi ajab taga kümnekond autot, kohalikke elanikke õnnestub peaaegu täielikult vältida ning majutumiseks on kujunenud mugav ja luksuslik *lodge*'ide võrgustik.

LÕUNAS SOUTHERN CIRCUIT'IL aga imeb see imeline maa sind endasse, külvab üle kleepuva tolmuga (sadu ja sadu kilomeetreid mööda keskmaad, kus vihmahooaeg on osa teedest minema uhtunud) ning viib sind läbi lopsakasse rohelusse uppunud tõelise Aafrika.

Ava vaid oma meeled, võta vastu kõik võimalused, mis sul antakse, ning lepi sellega, et enamasti ei lähe nii, nagu plaaninud oled. Siin ei ole kohta pirtsakale turistile, kes lämbuks Tansaania südames iseenda piirangute kätte. Või nagu Didi ja Rajab mulle suahiili keeles laulavad – *hakuna matata* (ei muretse!)

Lennunõu

Tansaaniasse reisimisel võiks ära oodata 11. juunil algavad Turkish Airlinesi otselennud Tallinna ja Istanbuli vahel. Mitu aastat järjest Euroopa parimaks tunnustatud Türgi lennufirmaga saab ühe ümberistumisega lennata nii Dar Es Salaami kui Kilimanjarosse. Hinnad algavad pisut enamast kui 900 eurost edasi-tagasi. Istanbulis on mõlemal suunal tarvis ööbida, hotelli annab Turkish Airlines tasuta. Ostes Tallinna-Istanbuli ja Istanbuli-Tansaania lennud eraldi piletitena, on võimalik ligi 100 eurot soodsam hind, kuid sel puhul tasuta hotelli ei saa.

Leidub ka alternatiive. Lähis-Ida heatasemelised lennufirmad Qatar Airways ja Emirates võivad algusega Lääne-Euroopast pakkuda Dar Es Salaami pileteid kampaaniate käigus 600–700 euroga. Kuna juurde tuleb arvestada Euroopa siselendude kulu, on sedakaudu reisimine mõttekas eelkõige juhul, kui ka Euroopa peatused huvi võiksid pakkuda.

MAURI SAAREND, Estravel

Selver Gurmees

*Isuäratavad delikatessid
ja hõrgud maitseelamused*

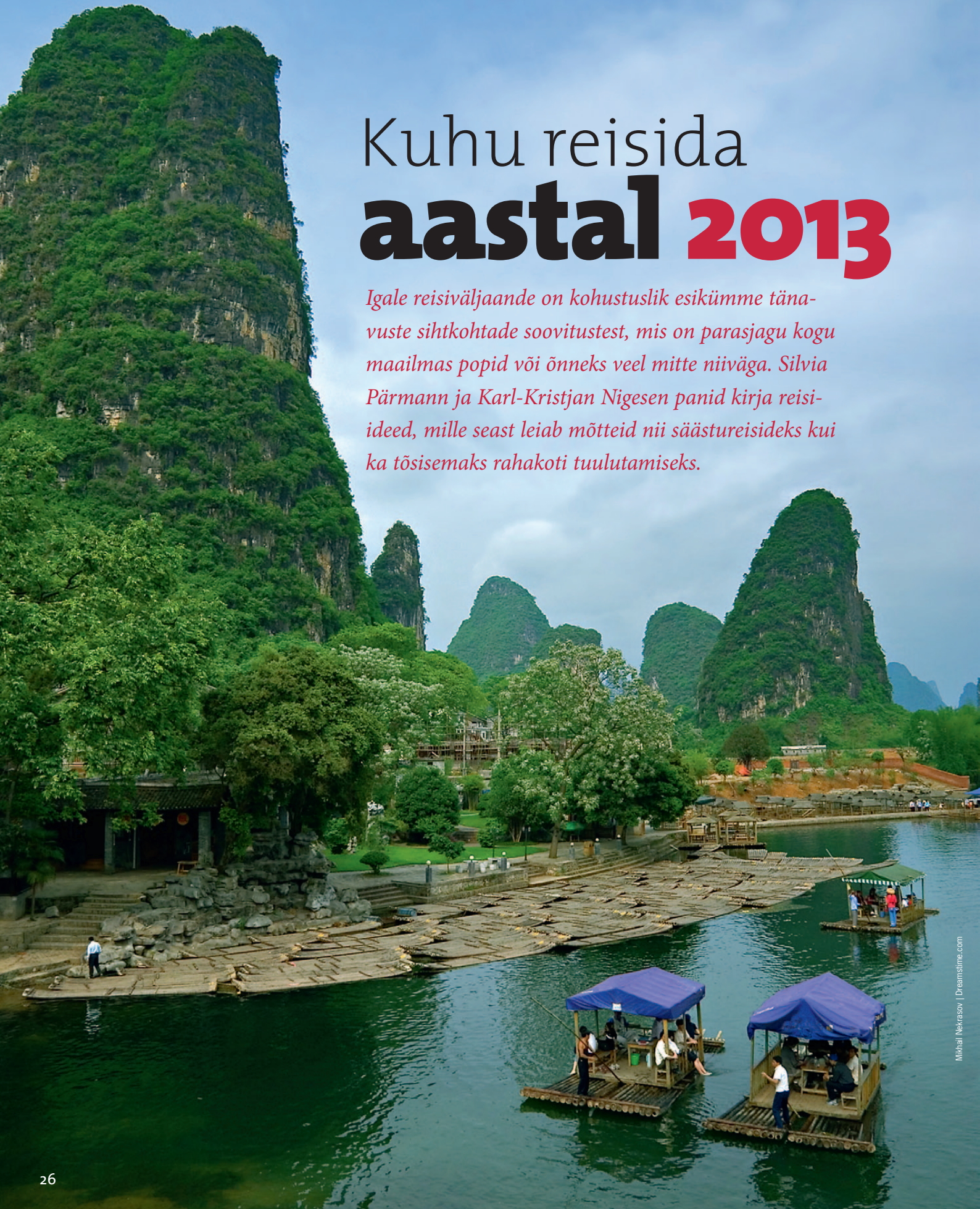
Tallinna Kaubamaja B-galerii
Gonsiori 2, Tallinn
E-P 9-21, +372 5749 4058
Gurmees.Kaubamaja@selver.eu

Solaris keskuse 0-korrus
Estonia pst 9, Tallinn
E-P 9-22, +372 5304 0626
Gurmees.Solaris@selver.eu

Kuhu reisida aastal 2013

Igale reisiväljaande on kohustuslik esikümme tänavuste sihtkohtade soovitudest, mis on parasjagu kogu maailmas popid või õnneks veel mitte niiväga. Silvia Pärman ja Karl-Kristjan Nigesen panid kirja reisiideed, mille seast leiab mõtteid nii säästureisideks kui ka tõsisemaks rahakoti tuulutamiseks.

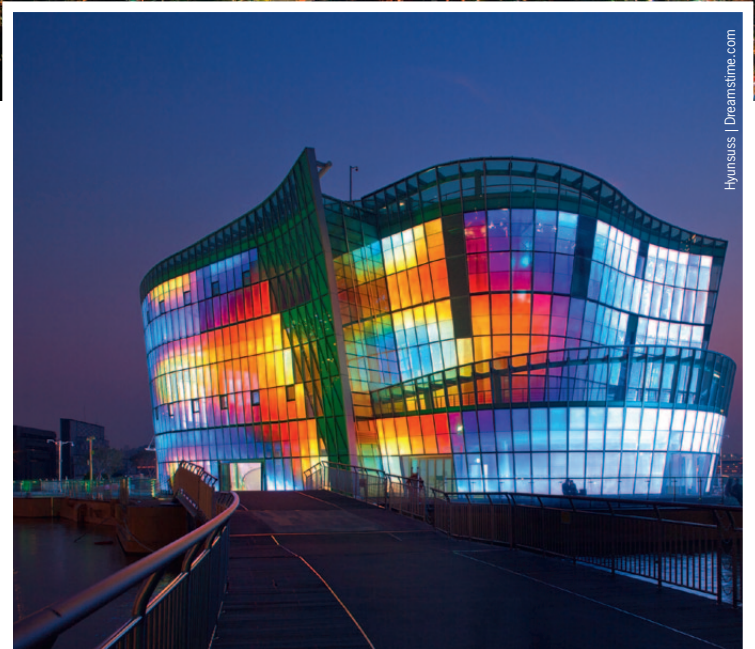

Soul, Lõuna-Korea

Op, op, op, op, oppan Gangnam Style! Kes veel ei tea, siis Gangnam on Souli linnaosa. Soul omakorda on uus Tökyö. Kui veel mõnisteist aastat tagasi oli Jaapan koht, kus sündis moodsa maailma identiteet alates tehnikaimedest kuni Euroopa trendimaastikke värskendanud moekunstnikeni, siis nüüd on ida pealinnaks Soul. Seda isegi juhul, kui hiinlased vastu vaidlema kipuvad.

Millisest riigist tulnud autodel on kõige pikem garantiiaeg, milline muusikavideo on kogunud Youtube'is enim vaatajaid, kust on pärit moodsaimad mobiiltelefonid ja telerid? Mis on toiduaine, millele on pühendatud Gangnami linnaosa olulisim muuseum? Kuidas te seal veel käinud pole? Käige ära, enne kui Põhja-Korea ründab!

Minsk, Valgevene

Justkui samm läbi ulmeportaali paralleelreaalsusse – turvaline ja soodne riik neile, kes tahaksid käia ära Põhja-Koreas, aga ei soovi palju kulutada. Muidugi sobib ka kõigile, kes armastavad rääkida sellest, kuidas nõukogude ajal mitmed asjad paremini toimusid ja kord majas oli. Eelkõige ongi Minsk sobiv meeldetuletuseks, et ka meie elu oleks mitme tänase Eesti poliitiku ideaalkujutluses üksjagu teistsugune – vähemate isikuvabaduste ja suuremate sotsiaalsete garantiidega. Belarussi traktoriga liikuvat miilitsapatrulli olete näinud? Minskis saate näha.

Marilyn Unsworth | Dreamstime.com

Kapadookia, Türgi

Olite ka nende hulgas, kes lugesid hiljuti Kumu uudiskirjast võimalusest registreeruda koopamaalimise kursusele ja mõtlesid üleolevalt, et jälle tegelevad nad seal asjadega, mis olid mujal maailmas popid paar tuhat aastat tagasi? (Ja siis märkasite, et tegemist oli hoopiski trendika koopiamaalimisega).

Asjata ilkusite, koopamaalimine oleks vähemalt Kapadookias – kaljukoonuste ja -sammaste metsas, mis lähemal uurimisel osutuvad ligi 200 koobaslinnaks – tore ajaviide. Ja just sinna, Antalyast 650 km kaugusele, võiks järjekordse Türgi-puhkuse ajal suunduda.

Koopaelu sobib kõigile, kes salamisi Türgi palavust jählestavad, aga *mezze*'le, rakile ja heale hamamile vastu panna ei suuda. Magage hästi mõnusalt jahedas koopahotellis, imetlege päikesetõusu ajal kuumaõhupalliga üle koopamaastiku lennates 50 roosa varjundit ja korraldage päevakuumuses retki maa alla, näiteks seitsmekorraline maa-alune linn Kaymakli kõlab piisavalt suurena.

www.golisrael.com

Tel Aviv, Iisrael

Kui Soul juba on uus Tökyö, siis Tel Aviv võiks olla uus Barcelona. Võiks, sest Iisraeli armeel on ikka veel halb komme vahel mõni palestiinlane maha lasta ja vastupidi muidugi ka. Verd ja pisaraid küll garanteerida ei saa, igapäevaelus käib usu- ja piiriküsimuste asemel vaidlus – isegi mitte kaklus – pigem selle üle, kas kunstimuuseumi uus tiib on arhitektuuriline meistriteos või täielik fiasko.

Ent Gordon-Frishmani rand südalinna on ilma igasuguste vaidlusteta hedonistide paradiis, toit on veel parem kui Barcas, veinid huvitavamad, grafiti poliitiliselt ebakorreksem (Banksy ise!), disainipoed elegantsemad. Moekunstnike butiigid võivad küll ühel hetkel iga poisssõbra öudusnänöks muutuda. (Mõelge hetkeks nendele kahe kontsaga roosadele saabastele, mis Kobi Levi Lady Gagale disainis, ja saate aru, mida me mõtleme.)

estravel

Kontserdid pakuvad elamust!

24 h reisiabi 626 6266
estravel@estravel.ee
www.estravel.ee

Ka sellel aastal külastab Praha lavalaudasid muljetavaldavalt palju maailmakuulsaid artiste. Valik on niivõrd hea, et oma muusikamaitsele leiab sobiva igaüks. Ja lühike linnapuhkus pole kunagi liiast!

Roger Waters, 06.-08.08.2013

kahele alates **351 €**

Eros Ramazotti, 07.-09.04.2013

kahele alates **342 €**

Alicia Keys, 11.-13.06.2013

kahele alates **372 €**

KISS, 13.-15.06.2013

kahele alates **337 €**

Hinnas sisaldub: 2 ööd majutust hotelli kaheses toas, hommikusöögid, piletid valitud kontserdile
Vaata kõiki pakette: www.estravel.ee/kontserdipaketid

Baobabide allee, Madagaskaril Morondavas

Madagaskar on selline, nagu me tahame, et Aafrika oleks: soe, odav ja enam-vähem turvaline, täis kummalisi loomi ja fotogeenilisi inimesi. Tehniliselt võttes on see küll saar, mis eraldus Indiast umbes 88 miljonit aastat tagasi. Kui Madagaskari inimesed tulid Aafrikast ja Borneolt ning see paistab natuke ka välja, siis 90 protsenti selle loomastikust on maailmas täiesti unikaalne. Ja mitte ainult loomad – kus mujal maailmas kasvaks puud tagurpidi, nagu tunduvad kasvavat baobabid Morondavas?

Jameswest | Dreamstime.com

Andamani saared, India ookeanis

Iga inimene väärrib helesiniseid laguune, pikki liivarandu, kookospähklist serveeritud kokteile ja mitte midagi tegemist. Muidugi on maailmas neid kohti veel, aga see on ilmselt üks väheseid, kus igäüks vabalt selle kõige eest esitatava arve kinni jaksab maksta.

Elektrikatkestused, hilinevad paadid ja halb internetiühendus on küll selle tillukese arve sisse arvestatud. Aga küünlavalgus ongi romantilisem ja homme on ka päev.

Riisipõllud Sevilla lähedal, Hispaania

Andaluusias peateelt kõrvaleastumine tundub võimatu. Päikeserannik, *feria*d ja flamenkoetendused, baarid ja veinikeldrid ning kindlused ja härjavõitlusareenid - kus neid turiste siis ei oleks? Ent vahel pole kõrvaltee päris nagu tee, vaid pigem nagu soo. Guadalquiviri jõe ääres, kusagil Sevilla ja jõesuudme vahel, on Doñana rahvusparki servas lõputud riisipõllud ning pisikesed oliivipuudest ümbritsetud *finca*d (nagu väike talu, ainult triljon korda romantilisem).

See on ka kant, kus Euroopa linnud teel Aafrikasse igal kevadel ja sügisel väikese puhkuse vedavad ja flamingodele meeldib seal eriti. Meeldiks kindlasti teile ka. Ja erinevalt flamingodest saate Seville (tunnine autosõit riisipõllu servast) ja Málaga (kolm tundi) lennata ju lennukiga.

Joan Egert | Dreamstime.com

Li jõgi, Hiina

Li jõgi on hiinlaste meelest kõige ilusam asi nende kodumaal üldse ja kui muidu tekitab selle rahva ilumeel ikka hämmingut, siis see tundub usutav.

Laevareis Guilinist Yangshuoni on kindlasti Hiina üks paremaid võimalusi kohata teisi turiste ja maksta ebamõistlikku hinda, aga need karstimäed ja kalurikülad tunduvad ikka nii nunnud.

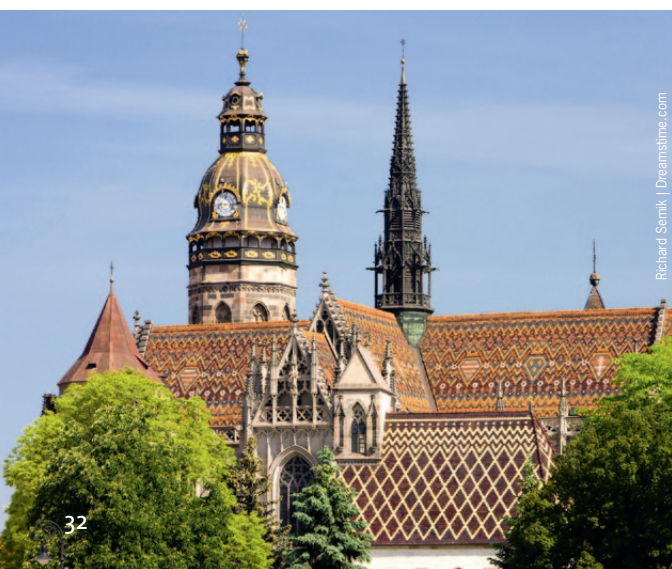
Nico Smit | Dreamstime.com

Kuramaa, Läti

Võiks ju mõelda, et kui ajalugu oleks natuke teisiti kulgenud, siis võiks Peterburist Kura randadeni laiuda riik, kus elaksid sõbralikult koos eestlased, ingerlased ja liivlased – tõeline ugri paradiis. Tänapäevane Kuramaa on unustusehõlma vajunud piirkond, mille aardeid oskavad hinnata peamiselt metallidetektoritega varustatud röövarheoloogid. Kuramaal on aeg veerandsada aastat tagasi lõplikult seisma jäänud ja see on omaette vaatamisväärsus – tagasi kaheksakümnendate lõppu ajamasinat kasutamata.

Latvian Tourism

Richard Semik | Dreamstime.com

Košice, Slovakkia

Košice on vana Ungari linn ning madjari kuningate ja Habsburgi keisrite hiilgust leidub siin tänagi. Kogu see kaunidus jääb õnneks turistimagnetite varju ja seega on Košice mõneti rikkumata sihtkoht, mis pakub külalisele üksjagu avastamisrõõmu. Kui tahate vaheldust, on läheduses imelised Tatra mäed kaunite maastike ja põnevate koobastega, kuumaveeallikad ning võluvad vanad kindlused. Avastamist jagub nii antropoloogile kui ka õllesõbrale, nüüdisaegsemat kultuuri otsiv reisija võib lohutada end teadmise, et siit maalt on pärit Andy Warhol. Garanteerimaks, et teil seal mingil juhul igav ei hakkaks, on Košice tänavu Euroopa kultuuripealinn.

Unustamatud ööd Pädaste mõisas

Luba endale lõogastav 2-öoline puhkus ühes Baltimaade parimas hotellis – Pädaste Mõisas. Merevaatega maaliline mõisakompleks, hörk Põhjala saarte köögikunst Alexander restoranis ja unustamatud spaahoolitsused muinasjutulises interjööris – kõik see ümbritsetuna puutumata loodusest. Pädaste Mõis on lihtsa luksuse kaunis kehastus – elegantne, romantiline ja suurepäraselt mugav!

„Unustamatud Ööd Pädaste Mõisas“ pakkumine sisaldab:

- ◆ Majutus Härrastemaja Deluxe kahekohalises toas (võimalusel upgrade – upgrade sõltub vabade tubade olemasolust)
- ◆ Rikkalikud hommikusöögid Alexander restorani talveaias
- ◆ Öhtusöögi eel tervituseks pokaal vahuveini Pädaste Mõisa Lobby baaris
- ◆ Saabumisöhtul kolmekäiguline peakoka valiku menüü öhtusöök Eesti parimas restoranis Alexander
- ◆ Tasuta spaakonsultatsioon - tutvustame võimalusi ja aitame Sul valida meelepärase hoolitsuse (eraldi hinnakiri)
- ◆ 60 EUR väärtuses spaahoolitsusi Pädaste SPAs/paketi kohta.
- ◆ Hiline check-out kell 16.00

Eksklusiivne hind külalise kohta/2 ööd: 190 EUR*

* Majutus kaheses toas, minimaalselt 2 ööd

PAKKUMISE TINGIMUSED

Eksklusiivne pakkumine ajakirja “Estraveller“ lugejatele hinnaga 190 EUR/inimene, mille tavahind inimese kohta on 400 EUR. Pakettide arv on piiratud ja broneerimisel palun lisada kood: ESTRAV-02

KEHTIVUS

- ◆ Pakkumine kehtib samaväärselt saabumisega kõikidel nädalapäevadel olenevalt vabade tubade olemasolust
- ◆ Pakkumine kehtib majutuseks 1. märts – 15. mai 2013
- ◆ Müügiperiood 15. veebruar – 15. märts 2013

BRONEERIMINE, TASUMINE JA TÜHISTAMINE

- ◆ Broneeringud ja tasumine Pädaste Mõisa kaudu: info@padaste.ee või helistage: +372 45 48 800
- ◆ Tellimuse kinnituses kehtib kõikidele annulleeringutele 100% no refund.
- ◆ Pakkumist ei saa kasutada kombinatsioonis teiste eripakkumistega

Oleme meelsasti abiks kõiges, millest meie suurepärasest mõisakompleksist ja kaunil Muhu saarel rõõmu ja lõogastust tunda võiksite!

PÄDASTE MANOR - A SMALL LUXURY RESORT & SPA

PÄDASTE MÕIS, MUHU ISLAND, 94716 ESTONIA | Tel: +372 45 48 800 | Fax: +372 45 48 811
info@padaste.ee | www.padaste.ee | www.slh.com/padaste

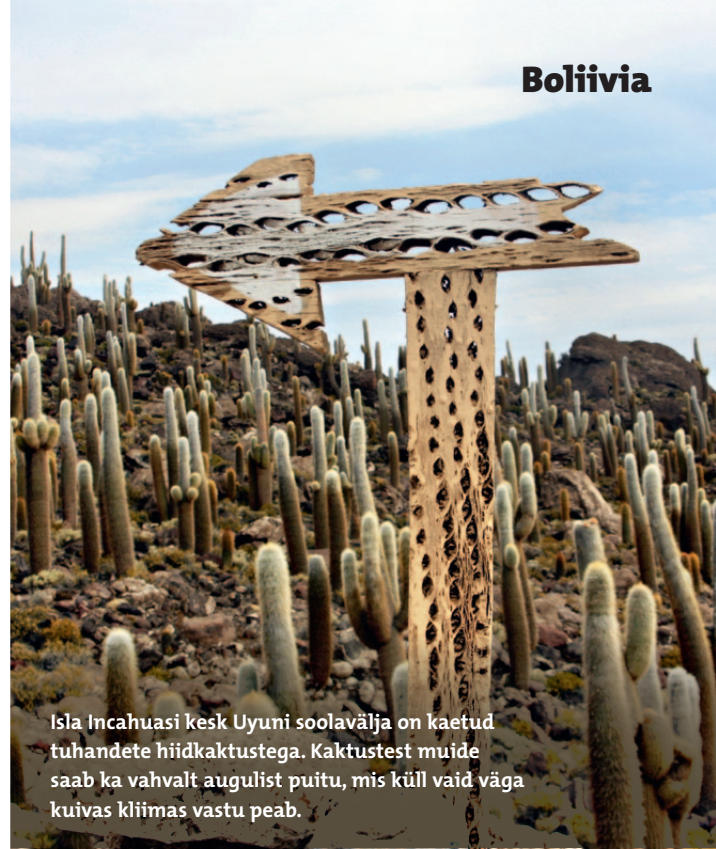
PÄDASTE
simple luxury

Pagana kõrgel ja kaugel, **Boliivia**

Helle-Mai Pedastsaare kavatsus enne Lõuna-Ameerika reisi vähemalt hispaania keele alged omandada jäi viljatuks plaaniks, aga mõnda sõna ta siiski teadis. Teade lennujaamas, et pagas saabub võib-olla mañana, lasi paista, et tutvus Boliiviaga saab natuke viletsa alguse.

Tekst ja pildid **HELLE-MAI PEDASTSAAR**

Isla Incahuasi kesk Uyuni soolavälja on kaetud tuhandete hiidkaktustega. Kaktustest muide saab ka vahvalt augulist puitu, mis küll vaid väga kuivas kliimas vastu peab.

Santa Cruzi külalistemaja maskott – tuukan nimega Simon – hüpleb ringi, maandub mu käsivarrele ja toksib lohutavalt oma laia oranži nokaga. Külalistemaja peremees lisab, et paljud reisijad saavad pagasita ja ootavad seda päevi. Ilmselt selle tõttu ta äri õitsebki. Turistlikus mõttes pole Santa Cruz just palju peale hakata – enamasti on ta lihtsalt värv Boliiviasse saabumisel. Pealinn La Paz hirmutab paljusid oma kõrgusega – mere äärest 3700 meetri kõrgusele lendamine peaaegu garanteerib mäestikuhaiguse. Santa Cruz on madalal ja meeldiva troopilise kliimaga isegi augustikuus, kui kõrgkiltmaal temperatuurid veel nulli kraadi kandis on.

TEEME RINGI SANTA CRUZI KESKSEL linnaplatsil, mida ümbritsevad valged kolonialistlikud hooned ja massiivne katedraal platsi servas. Pered jalutavad õitsvate troopiliste puude all, noored paarid kudrutavad pargipinkidel, igal teisel maja katusel või terrassil paistavad idüllilised kohvikud-baarid, kus pakutakse jäätisekokteile ja Corona õlut. Kas see tõesti on siis see arengumaa Boliivia, millest uudistesse jõuab jada põliselanike demonstratsioonidest ja mida reisikanalid esitlevad kui kõige-kõige-kõige kõrgemat ja kaugemat maad?

Mõttelõnga jätkuks sõidavad väljakule kaks roosat ülipikka Hummerit, mille katuseluukidest kõõluvad naeru lagistades välja sätendavates kleitides neidised. Faktiks jääb, et ainuke asfalteeritud tee linnast välja viib La Pazi suunas (17 tundi sõitu) ja ülejäänud teed lõunasse, itta ja läände on käänulised pinnaseteed. Aga Santa Cruz on vaese Boliivia suurim ja jõukaim linn, mida toidavad ümbritseva te alade põllumajandus ja välisinvesteeringud.

Potosi külje all kõrguv Cerro Rico – “Rikas Mägi” – on aja jooksul hõbedast tühjaks veetud ja on kuuldavasti ka oluliselt madalam kui hiilgeaegadel.

PÄRAST PAARI PÄEVA OOTAMIST ja kõnesid lennujaama pagasiosakonda (me ei tea, kus teie kott hetkel on, aga võibolla tuleb *mañana?*) otsustan lootuse oma matkasaapaid ja vahetusriideid veel kunagi näha maha matta ja sõidame edasi Sucre. Valikus on 12–24 tundi bussiga pinna-seteedel või pool tundi lendu igivana lennukiga, mille nimes on Militaar-midagi. Valime lennu ja imetleme dramaatilisi mägesid ja äkki nende vahel helendavat valget linna. Sucre lennujaama maandumisrada on maastiku iseärasuste tõttu nii lühike ja kitsas, et lennuk peab kolmepunktipöörde tegema ja sama rada pidi lennujaamahoone juurde tagasi sõitma.

Sucrest olime ülivõrdes jutte kuulnud juba varem, aga siiski polnud me valmis selleks, et siin kaugete ja raskesti ligipääsetavate mägede vahel nii kaunis linn on. Valged koloniaalhooned on Sucre Santa Cruziga võrreldes ekstreemselt paljunenud, üks uhkem kui teine, iga nurga peal on mõni valgeks lubjatud kirik sätendavate pronkskelladega tornis ja aaretega ajalooliste raskete uste taga.

USALDADES SÕBRA SOOVITUST, klopime 10 minutit ühe tütarlastekooli uksele. Koristajamami teeb viimaks ukse lahti, müüb meile piletid ja saadab trepi juurde, mis viib kooli katusele. Varem tegutses siin klooster, palvepingid on senini kumeral katusel. Kolame omapäi katusel ringi, ronime kellatorni

ja proovime ka palvepinke – vaated valgele linnale me ümber ja mägedele taamal on hurmavad. Öhtul kuulame kohalikku tudengibändi hubases baaris, Mojitod on poole hinnaga ja tähed säravad süsimustas taevas valge linna kohal.

Sucre on mõnus ja siia võiks jääda kauemaks. Kuuldavasti paljud reilised seda teevadki – Sucre on populaarne koht, kus näiteks mõnda aega hispaania keelt õppida. Meie tee aga viib paari päeva pärast edasi Potosisse. Üllatusena just enne lahkumist saabub teade, et mu kadunud seljakott on viimaks leitud ja mulle suisa järele saadetud –

Ma olin valinud hotelli muidugi vaadete järgi ja nii rühime me mäest üles sinna 4100 meetri kanti.

rõõmus taaskohtumine leiab aset Sucre bussijaamas, kus koti ülitolmuse oleku järgi võib oletada, et lend bussisõidu asemel oli õige valik.

POTOSÍ PAIKNEB VÄGA KÕRGEL. 4000 meetrit linna madalamas otsas võtab võhma korralikult välja, hoolimata mõningasest aklimatiseerumisest Sucre (2800 m). Ma olin valinud hotelli muidugi vaadete järgi ja nii rühime me mäest üles sinna 4100 meetri kanti. Kokalehtedest tee ei tundu mõikavat, kuum on ka. Hingeldame, kuid otseselt halb ei ole. Varem probleemideta Nepalis käinuna arvame, et ehk see mäestikuhaius meid kollitama ei tule. Ja linn on hirmus huvitav.

Uskumatu, kuid 17.-18. sajandil oli Potosí

Mägiküla ja koloniaallinna kontrastid – ema lapsega suurejoonelises Sucre ringi vaatamas.

Autentsed ja mitmekülgsed reisikavad. Reisid alati väikese rühmaga. Reisijuhid, kes tunnevad hästi kohalikku elu-olu, kõik ka kohapeal elanud.

Kon Tiki Reaside sihtkohad :

- BRASIILIA - november 2013 ja veebruar 2014
- COSTA RICA - märts 2014
- KOLUMBIA - oktoober 2013
- BOLIIVIA - september 2013
- PERUU - märts ja oktoober 2013
- TANSAANIA - märts ja november 2013
- UGANDA - november 2013
- OMAAAN - detsember 2013

Lisainformatsioon:
www.kontiki.ee
info@kontiki.ee
 6015870

suurimaid linnu Lõuna-Ameerikas. Põhjuseks mägi Cerro Rico, mis kõrgub otse linna kõrval täiusliku koonusena. Sellest mäest on välja kantud meeletud kogused hõbedat – ei teatagi täpselt, kui palju seda seal oli, aga piisavalt, et Potosí hispaania kolonisaatorite kõige tähtsamaks prioriteediks kujunes. Ja nii tekkiski järjekordne uhke linn kohta, kus õhk on hõre ja igale poole hirmus kauge.

NÄHA ON SIIN PALJU – mündimuseum, kloostrid, kellatornid, ajaloolised hooned. Võimalik on käia ka mäe sees, kus tänini midagi vaikselt kaevandatakse, kuid hiilgeajad on juba sajandeid möödas. Kaevurite töötingimused on jäänud keskaja tasemele ja nii sobib mäekülalastel vaid kõige tugevama närvisüsteemiga klaustrofoobiavabadele reisilistele, kes ei pelga viia kaevuritele külakostiks kokalehti ja dünamiiti.

Me vaatame mäge vaid väljastpoolt ja imetleme kloostrites maale neitsi Maarjast, kelle rüü on mäekujuline ja sellest voolab välja hõbedat ja muid rikkusi. Potosíst on kõik need rikkused juba ära voolanud ja jäänud on vaid see kaunis kergelt kummituslik linn. Roosid Hummereid pole, aga on traditsiooniliselt riietatud eredavärviliste pampudega põliselanikud, kes tulevad ümberkaudsetest mägedest ja küladest midagi müüma, ostma või vahetama.

Naiste „rahvarõivad“ on üsna kummalised: sinised volditud villased seelikud, ees ruuduline põll ja peas must kaabu. Pikkadele patsidele seotakse külge juuksekaunistus, mis raskusena patsi veel pikemaks ja sirgemaks tõmbab. Üllatav on ka see, et isegi noored külanaised kannavad neid riided ja soenguid – traditsioonid tagamaal pole veel suuremas, kuigi linnades näeb loomulikult pigem tavalisi läänelikke riideid.

 Kon Tiki

TEISEL ÖÖL POTOSÍS HAKKAB MU KAASLASEL JAREKIL VÄGA HALB – süda peksab, hingata ei saa. Ei aita mäestikuhaiguse vastu kokalehed ega kohalike soovitatud *soroche*-pill. Vaja on minna madalamale ja kiiresti, aga siinkandis on seda kergem öelda kui teha. Liigume edasi Uyunisse, kuid ka see on kaugelt liiga kõrgel. Pärast hapnikuravi haiglas matame oma soolaväljade ja kõrgplatootuuri plaanid maha ja võtame suuna lõunasse, Argentina piiri lähedasse Tupizasse.

Pool aega hoian silmi kinni, et mitte näha teekõrvast kuristikku, ja kampsunit ümber pea, et natukenegi vältimatut kukkumist pehmedada.

KUUS TUNDI TEED MÄGEDES, millest pool aega hoian silmi kinni, et mitte näha teekõrvast kuristikku, ja kampsunit ümber pea, et natukenegi vältimatut kukkumist pehmedada. Ka kohalikud karjuvad hirmust suuremates kurvides ja siis, kui vastutulev veoauto bussist noatera kauguselt meid

kuristikku lükkamata mööda pressib. Aga jõuame Tupizasse ja 2500 meetrit toob Jarekile tasapisi jume tagasi ja paneb südame õigesse rütmi.

Tupiza on väike linnake tumepunaste mägede vahel. Reisiraamatud kutsuvad seda kanti hellitavalt Boliivia Metsikuks Lääneks. Hiljem hobustel läbi inimtühjade kanjonite hiidkaktustest mööda kapates tunneme end tõesti kui kauboid uusi maid avastamas. Isegi laia äärega nahkkübarad on peas. Tegelikult on see mu esimene ratsareis, nii et kappamine on ilmselge liialdus. Aga kaktused, kaljud ja kanjonid on tõelised, kaabu ka. Hobune on vagur ja aeglane, nagu algajale sõitjale kohane. Neli tundi sõitu maksab umbes 10 eurot. Kui tagumik kannataks, võiks suunduda ka päevasele või mitmepäevasele ratsareisile.

TURISM ON TUPIZAS ALLES HILJUTI ÕITSEMA HAKANUD, kerkinud on nii hostelid kui lugematu arv retki organiseerivaid turismibüroid, lisaks leiab peatänavalt pool tosinat identse menüü ja sisekujundusega Itaalia-teemalist restorani. Seal söömine on siiski üsna mõtetu ja ajakulukas ettevõtmine – iga tellimuse peale saadetakse kokk koostisosi ostma ja isegi õlut tuuakse pudelikaupa nurga pealt poest. Kuna vedame Tupizas päris mitu päeva, siis kosutame end pigem turul puuviljade, ülimatevate frititud *empanada*de ja värskelt pressitud greibimahlagaga. Kohalikust sööklast saab ka väga head kinoasuppi. Ja kuna Jareki tervis tundub peagi olevat täiesti taastunud, otsustame viimaks teha uue katse Uyuni ja soolaväljatuuriga – see me kõige oodatum Boliivia reisi osa oligi ja oleks kahju sellela lahkuda.

Uyuni on esimene ja ainuke kole Boliivia linn, mida reisil näeme. Tuuline, tolmune, juhuslikult kokkuklopsitud linnake, mille peamiseks eksisteerimis põhjuseks ongi vist nende populaarsete tuuride organiseerimine ja alustamine. Standardtuur kestab kolm päeva, üle Uyuni soolavälja peatusega iidvanal kaktusesaarel, edasi mööda mägedest ja vulkaanidest värviliste laguunide juurde, kus pesitsevad roosad flamingod, ja viimasel päeval geisrid ja kuumaveallikad Tšiili piiri lähedal.

KÕIK NEED TUURID TOIMUVAD NELJAVEOLISTES DŽIIPIDES, kuhu pakitakse kuus reisilist ja kohalik autojuht-kokk. Tripadvisorit lugedes võib enast korralikult üles kruttida – palju on hoiatusi eri firmade reiskorralduse, autojuhtide, söögi ja ööbimispaikade kohta. Siiski jääb läbi kumama mõte, et olgu korraldus mis ta on, maastikud siinkandis on kui teistsugusest pärit ja nägemist väärt.

Peagi saab selgeks, et kuigi firmad ja nende putkad on erinevad, käib kokkuvõttes suur koostöö ja autotäied komplekteeritakse üsna suvaliselt. Nii et lõpuks on meie autos koos kolm paari, kes kõik ostsid reisi erinevatest firmadest, ja auto küljel seisab veel neljanda firma nimi. Ette rutates tuleb öelda, et reisaaslastega vedas meil väga

Tupizas saab Metsiku Lääne meki kätte küll.

aurinko

Muretu puhkus AURINKO suvereisidel

COSTA DEL SOL hind al 555 eur

Neljapäeviti 18.04-30.05.2013 ja
sügisel pühapäeviti 08.09-13.10.2013

MALLORCA hind al 515 eur

Kolmapäeviti 24.04.-05.06.2013

SORRENTO hind al 575 eur

Kolmapäeviti 06.06.-27.06.2013

LIDO DI JESOLO hind al 575 eur

Kolmapäeviti 12.06.-17.07.2013

SITSIILIA hind al 525 eur

Esmaspäeviti 09.09.-19.10.2013

HORVAATIA hind al 495 eur

Kolmapäeviti 12.06.-17.07.2013

KÜPROS hind al 575 eur

Neljapäeviti 26.09.-31.10.2013

KORFU hind al 545 eur

Neljapäeviti 04.07.-15.08.2013

SANTORINI hind al 525 eur

Neljapäeviti 22.08.-19.09.2013

Hind sisaldab: otselende Tallinnast, lennujaamatreffeere, majutust ja eestikeelse reisiesindaja teenust.

Tutvuge ka Aurinko reisipakkumistega algusega Helsingist: enam kui 50 sihtkohta 10-s erinevas riigis – Kreeka saared, Portugal, Türgi, Itaalia, Hispaania, Bulaaria, Prantsusmaa, Austria jpm

Aurinko OÜ • Pärnu mnt 10, Tallinn • 666 76 30 • info@aurinko.ee • www.aurinko.ee

Kuumaveeallikad tuuri viimasel päeval – õhk oli seal nii külm, et villast mütsi pidi peas hoidma, kuigi vesi mõnusalt peaaegu 40 kraadi.

– kaks lõbusat itaallast ja geoloogidest prantsuse-boliivia paar. Autojuht Jose oli ülimalt napsõnaline, aga sõitis ettevaatlikult ja ka süüa tegi hästi.

Aga need maastikud. Ei tea, kuidas teispoolsus välja näeb, aga siitilmast need maastikud pärit ei ole. Uyuni soolaväli (Salar de Uyuni) on lihtsalt lõputu ... või ametlikult umbes 10 000 km². Salar klassifitseerub ilmselt ka Boliivia ainukeseks kiirteeks. Autod kihutavad soola krigiseses üle ülitasase välja justkui eikuhugi, ees vaid kilomeetrite kaupa valget soola. Mingil hetkel kerkib soolatasandikust kaktusesaar – neid on tegelikult mitu, aga suurim ja külstatuim on Isla Incahuasi.

Facebooki ja Tripadvisori asemel räägitakse teiste reisijatega, mängitakse kaarte ja lauamänge. Aknast paistab üle soolavälja loojuv päike.

Tupiza hiidkaktused kahvatuvad siinsete kõrvalt pisikesteks. Kuiv soolane õhk sobib kaktustele ja nii kasvavad nad siin eriti vanaks ja suureks. Peaaegu kogu saar on kaktustega kaetud. Kõrgeim isend, mis nüüd küll külili on, küünib veidi üle 12 meetri ja 1200 aasta (kaktused kasvavad kuuldavasti sentimeetri aastas). Aga mulle sobivad need nooremad ja veidi lühemad ka, fotokas tahaks justkui ise pilte teha.

ESIMISE PÄEVA ÕHTUKS JÕUAME SOOLAHOTELLI SOOLAVÄLJA SERVAS – soolaplokkidest ehitatud maja, kus kõik mööblid kuni lampideni on soo-

last tehtud. Soolavoodil on õnneks peal ka madrats ja kaunis kirev villane voodikate. Ühisruumis soolalaudade ümber istudes meenub, milline nägi välja reisimine enne interneti. Siin pole isegi telefoniühendust ja elektrit jagub vaid paariks õhtutunniks. Nii et Facebooki ja Tripadvisori asemel räägitakse teiste reisijatega, mängitakse kaarte ja lauamänge. Aknast paistab üle soolavälja loojuv päike ja Jose ilmub välja praetud kana, juurviljade ja kinoaga. Elu on ilus ja reis on hea.

HEA ON REIS KA KAHEL JÄRGNEVAL PÄEVAL – sool ununeb ja algavad mäed. Kuna me asume nii kõrgel (enamik reisist üle 4000 meetri), siis need mäed ei tundu nii massiivsed, aga kogu maastik jätab ütlemla üksildase ja isoleeritud tunde. Teise päeva kõrghetkeks on kindlasti roosad flamingod, keda on igal järgneval peegelsiledal laguunil üha rohkem. Fotogeeniselt sirutavad nad tiibu ja kaarutavad kaelu. Ööbime Laguna Colorada ehk värvilise laguuni lähistel ja Jose viib meid päikeseloojanguks järve äärde. Järgmine unustamatu öhtu, millele järgneb jube külm öö barakkides. Selge tähistaevas kõrgkiltmaal on küll ilus, aga see tähendab ka, et temperatuur langeb päikese loojudes imekiirelt. Hubasest soolahotellist võib vaid unistada, siin tuleb müts pähe ja jope selga jätta ning kolm tekki ümber mässida.

Kolmanda päeva äratus on kell viis, et päikesetõusuks geisrite juurde jõuda. Oleme kuidagi eriti hästi organiseeritud ja kiired, nii et meie auto põrutab barakkidest minema esimesena. Geisrid on kenad ja samuti fotogeeniselised, aga hommi-ku parim hetk saabub kuumaveeallikate juures. Päike on juba üleval, kuid endiselt on väljas väga

Lennunõu

Boliivias saab lisaks pealinna La Pazi lennujaamale lennata ka Santa Cruze, mis on enamasti veidi soodsamgi.

Kaks korda nädalas saab Euroopast otse tulla Air Europaga Madridist, kuhu otse lennud Tallinnast mõistagi puuduvad, nii et reisi Eestist alustades tuleb igal juhul vähemalt kaks korda lennukit vahetada. Kokkuvõttes ehk mugavaim ühendus samal piletil on KLM-i ja TACA või Copa Airlinesiga läbi Amsterdami ning Lima või Panama City, kuid maksma läheb see parimal juhul nii 1500 eurot edasi-tagasi.

Eraldi pileteid kasutades on võimalik nii raha kokku hoida kui ka teha hulgaliselt põnevaid lisapeatusi. Selle teksti kirjutamise ajal saab näiteks Tallinnast kahe pileti kombineerimisel lennata 769 euroga Brasiiliasse (Sao Paulo või Rio de Janeiro) ja 799 euroga Argentinasse (Buenos Aires), mõlemad edasi-tagasipiletid. Hinnas sisalduvad tasuta vahepeatused Amsterdamis, Atlantas ja New Yorgis ning pikad lennud Delta Airlinesiga. Kui tagasiteel lõpetada reis Helsingis, võib veel 70 eurot kokku hoida. Sao Paulo – Santa Cruze otselendude hinnad algavad omakorda 260 eurost edasi-tagasi.

Läbi USA lendamine võib igal juhul olla hea mõte, sest ka näiteks American Airlines pakub Saksamaalt Boliiviasse hindu alates 850 eurost edasi-tagasi koos kahe tasuta peatuse võimalusega Ühendriikides (nt Miami ja New York).

MAURI SAAREND, Estravel

külm ja väga raske on riideid seljast võtta. Pole aga paremat tunnet kui jäisest õhust loodusliku basseini kuumas vette libiseda. Basseini ümbritsev järv on samuti kuum ja aurab külmas õhus. Linnud soojendavad end jalalt jalale keksides. Liguneme pea tunni.

Veel kauneid vaateid, laguune ja pilte ning reis saabki läbi. Jätame oma kaaslastega hüvasti Boliivia-Tšiili piiril. Neid ootab mitusada kilomeetrit tagasisõitu Uyunnisse, meie sõidame mäest alla San Pedro de Atacamasse Tšiilis. Boliivias võiks reisisid veel ja veel, kui ta nii pagana kõrgel ja kaugele ei oleks.

**SEIKLUS
ALGAB SIIN!**

LÜÜKIA TEE TÜRGIS	22.04.-06.05.2013	890.-
GRUUSIA KEVADREIS	03.-11.05.2013	990.-
JAANIPÄEV BAIKALI ÄÄRES	20.-29.06.2013	1490.-
KAMTŠATKA	03.-14.07.2013	2990.-
BAIKALI MATKAREIS	10.-23.07.2013	1190.-
BORŽOMI MATKAREIS	19.-27.07.2013	990.-
BAIKALI AVASTUSRETK	01.-11.08.2013	1590.-
KARAKORUMI RETK	09.-30.08.2013	2990.-
ASSOORIDE MATKAREIS	16.-27.08.2013	1290.-
ISLANDI SEIKLUSREIS	22.08.-01.09.2013	1290.-
AUSTRIA MATKAREIS	06.-14.09.2013	990.-
FANI MÄESTIK	05.-18.09.2013	1990.-
ARMEENIA AVASTUSRETK	08.-15.09.2013	1190.-
KORSIKA MATKAREIS	19.09.-03.10.2013	990.-
ANNAPURNA MATK	24.09.-14.10.2013	1590.-
HIMAALAJA MATKAREIS	19.-31.10.2013	1490.-

Pildistamas Umbriat

fotokoolitusel Itaalias

“Umbria, kus see veel asub?” oli Tuuli Trompi esimene mõte, nähes pildistamiskursuse reklaami ühe oma lemmikfotograafi kodulehel. Roomast ja Firenzest vaid mõne tunni autosõidu kaugusel asuv Umbria oli lähemalt uurides aga meeldiv üllatus – väike piirkond, omas rütmis lihtsus, loodus ja vaikus.

Tekst ja pildid **TUULI TROMP**

Enne kui arugi sain, olin fotokott seljas teel Itaaliasse, pisut kaheldes, ega see kursus minusugusele lihtsale harrastajale ehk liiga kõrgel tasemel ole. Kartused osutusid aga asjatuks ning kursuse juhendajad David, Jon ja Wendy olid äärmiselt sõbralikud, pakkudes palju häid teadmisi osaleja tasemest olenemata. Kohale tulnud seltskond oligi kirju ja rahvusvaheline, kelle hulgas leidis nii minusuguseid, kes ühendasid puhkuse kasulikuga, kui ka elukutselisi loodusfotograafe.

TÜÜPILINE PÄEV ALGAS ENNE PÄIKESE-TÕUSU ja lõppes alles pärast viimaste päikesekiirte pildile püüdmist õhtusöögiga. Varajasi tõusmisi ilusa pildi nimel on ennegi ette tulnud, kuid teha seda neli päeva järjest oli suur katsumus.

Mitmel päeval pidi soojast voodist välja ronima lausa kell neli öösel, et autoga hommikusse pildistamiskohta sõita ja seal kottipimedas esimest päikesekiirt oodata. Samas olid need paaril ilusal selgel hommikul avanenud vaated kõiki pingutusi mitmekordselt väärt ja pärast maitsesid värsket kohvi ja söök võrratult paremini!

Umbria voorused tulenevad suuresti sellest, mis tal justkui puudu on. Vähem on uhkeid katedraale ja väarikaid muuseume ning erinevalt teistest Itaalia osadest puudub Umbrial nii merepiir kui ka piir mõne naaberriigiga. Sinna ei satuta isegi möödasoõidul – olulisim transiiditee A1 läbib küll Umbria serva, aga sellel liigutakse enamasti kiiretes tempos Roomast Toscana poole või vastupidi.

EGA TEMPO SOOSIGI UMBRIA AVASTAMIST – mida aeglasemalt ringi liikuda, seda paremaks ta läheb. Võib kilomeetrite viisi sõita ja matkata neil maalilistel teedel, kohates vaid paari inimest, kellest üheks võib osutada lambakarjus Santino, kes juhatab sõbralikult naeratades oma suurt karja uhkusega koju. Maapiirkonnad ongi Umbria võlu, kuid külastust väärivad ka väikesed linnad. Mõeldes tagasi puudeta roheliste maastikele, veiniistandustele, oliivisaludele ja siidistele mägedele, nõustun itaallastega, kes Umbriat saapamaa roheliseks südameks kutuvad.

UMBRIA ON TUNTUD ka väikeste keskaegsete künka otsas asuvate linnakeste poolest. Fotokursus toimus Valnerinas väikese Preci linnakese jalamil ja hotellirõdult avanes sellele suurepärase vaade. Preci on lisaks oma ilule kuulunud näiteks kirurgiakooli poolest – just sealt reisisid 1588. aastal Inglismaale kaks kirurgi, kes tegid Elizabeth I-le kaeoperatsiooni. Lisaks viidi selles koolis läbi ... kastreerimisi.

Tänaseks on Umbria maapiirkonnad nagu Eesti omadki tasapisi tühjaks jäämas, mõnes väiksemas külas on pidevalt asustatud vaid üksikud majad. Tahaks loota, et Umbria külad päris tühjaks ei jääks, kuid teisalt on selles vaikelus ka oma võlu.

PÄRIS TARDUMIST EI TEKI Umbrias aga kindlasti, sest nende head kulinaarsed oskused on üle Itaalia hästi tuntud. Parim koht viimaste avastamiseks on Monti Sibillini rahvusparki ääres asuv müüri ümbritsetud

Fotokursus

Kursuse korraldaja David Noton on mainekas loodusfotograaf ja fotoraamatute autor, enim tähelepanu on pälvinud tema teos "Waiting for the Light". Nortoni pildid ja artiklid ilmuvad regulaarselt ajakirjades Outdoor Photography ja Digital Photo Pro ning ta on korduvalt pälvinud tunnustatud tiitlit BBC Wildlife Photographer of the Year.

Viiepäevane fotokursus Umbrias maksab 1342 €, koht osaleja kaaslasel (neile tehakse eraldi programm) maksab 520 €. Gruppi mahub vaid kümme inimest, nii et kohad tuleb broneerida aegsasti. Tänavu toimub fotokursusi kaks – 17.–21. ja 24.–28. maini.

Vaata lisa www.davidnoton.com

PENTAX

A RICOH COMPANY

TORMIKINDLA PENTAX K-5 II KAAMERAGA KINGITUSEKS XCF 12×50 BINOKKEL

K-5 II

16 megapiksline CMOS sensor
Optiline SR pildistabilisaator
ISO tundlikkus kuni 51200
Full HD video ja HDMI väljund
Ilmastikukindel korpus

Pentax K-5 II hinnad alates **999€**, www.photopoint.ee

Ostes kaamera veebruaris Swedbanki järelmaksuga,
on esimene kuumakse alles suvel, juunikuus!

Kingituseks kaasa Pentax XCF 12×50 binokkel ▶
Pakkumine kehtib 1.02–31.03.2013, binokli väärtus 159€

PHOTOPOINT
ÜLEMISTE KESKUS
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
KRISTINE KESKUS
Tallinn, Endla 45
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
ROCCA AL MARE
Tallinn, Paldiski rmt 102
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
TARTU KAUBAMAJA
Tartu, Riia 1
Avatud E-L 9-21, P 10-19

PHOTOPOINT
LÕUNAKESKUS
Tartu, Ringtee 75
Avatud E-P 10-21

PHOTOPOINT
EEDEN
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud E-P 9-21

Järelmaksu teenuse pakkujaks on Swedbank Liising AS. Tutvu teenuse tingimustega klienditeenindaja juures, vajadusel konsulteerige asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 10,28% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, sissemakse 10%, tagastamise tähtaeg 2 aastat, intress 9,9% aastas, lepingutasu 0€. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena.

Foto

Norcia linnake, kulinaarias tuntud kui Itaalia sealihapealinn. Sealsed metssealihast vorstid, singid ja salaamid on andnud niisugustele toodetele üldnimetusegi – *norcineria*.

Linnas tegutseb arvukalt delikaatessipoekesi ja häid söögikohti ning põllumajandus on pääsenud väljasuuremisest tänu tuntud toodetele nagu Castelluccio läätsed ja suurepärased juustud eesotsas *pecorino*’dega. Piirkond on teada-tuntud ka mustade trühvliite leiukohana – pea 40% Itaalia

trühvliisaagist pärineb just Norcia ümbrusest.

UMBRIA ON KINDLASTI PIIRKOND, MIDA SOOVITAN Itaalia fännidel vahelduseks turistirohkele Toscanale ja mereäärsetele kuurortlinnadele külastada. Fotohuviga inimestel tasub Umbria käik rihtida mai keskpaigast juuni algusesse, siis löövad öitsemajad kevadlilled põldudel ja mäeveerudel, rääkimata arvukatest moonipõldudest.

Lennunõu

Umbria külastamisel on mõttekas lennata Rooma või Firenzesse ja edasi reisida maad mööda. Rooma lendamiseks on variante muidugi rohkem: Lufthansa või Finnairi ühe ümberistumisega lendudel algavad hinnad umbes 260 eurost edasi-tagasi. Air Balticuga läbi Riia võib saada esmapilgul paarkümmend eurot odavamalt, aga kui on soov ka pagasit kaasa võtta või lennukis midagi süüa-juua, siis tuleb Läti lennufirmale hinnavõit koos kopsakate intressidega tagasi maksta.

Nii Lufthansal kui Finnairil piletihinna sisse kuuluva 23 kg pagasiühiku eest tuleb Air Balticul tasuda kuni 85 eurot lennuuuna kohta (40 eurot esimese 20 kilo ja 15 eurot iga lisakilole pealt). Samuti maksavad Air Balticul lennujaamas registreerimine ning istekoha valik.

MAURI SAAREND, Estravel

UUS FORD B-MAX

ELU ON AVATUD UKS

Uus Ford B-MAX geniaalse *Easy Access* ukseüsteemiga. Hüppa kohe sisse.
ford.ee

1.5m

Info-Auto
www.infoauto.ee

TALLINN Järve Pärnu mnt. 232 tel. 671 0060 infoauto@infoauto.ee
TALLINN Kadaka Kassi 6 tel. 671 0063 kadaka@ford.ee
TARTU Turu 27 tel. 737 1890 tartu@infoauto.ee
PÄRNU Tallinna mnt. 89a tel. 447 2777 parnu@infoauto.ee

CO₂ heide 104 – 149 g/km.
Keskmine kütusekulu 4,0 – 6,4 l/100 km.

[facebook.com/infoautoford](https://www.facebook.com/infoautoford)

Go Further

Hiina hakkas juba 1990ndatel rääkima oma lõunaosa suurimast (tööstus)linnast Chongqingist kui tulevikulinna. Silvia Pärmann veendus, et lubadused pidasid paika ja kümmekonna aastaga saigi sellest üks modernsemaid linnu.

Udune tulevik

Tekst ja pildid **SILVIA PÄRMANN**

15 aastat tagasi lõi Chongqing lahku Sichuani provintsist ning sai Pekinigi ja Shanghaiga võrdse staatusega omavalitsusüksuseks. Järgnevatel aastatel saabusid lubatud investeeringud, tehased, tulu ja kõrgehitiste tuledesära, mis on täis seni vaid ulmefilmides nähtud lahendusi ja tehnoloogiat; sihvakaid pilvelõhkujaid, mis ei jää alla Pudongile Shanghais, ning uusi sildu üle Jialingi ja Jangtse jõgede, mille ühinemiskohal linn seisab.

Tulevikku vaatama sõita pole keeruline, Finair lendab sinna alates möödunud aasta maist iga

päev ning piletid on odavamad kui kuhugi mujale Aasias. Kohale jõudes ei pruugi kohe väga selgelt näha, milline see tulevik on, sest pilt on ikka väga udune. Vähemalt Pekingile, mis sel aastal oma udu ja õhusaastega korduvalt esikülgedele on jõudnud, on Chongqing nende aastatega kiirelt järele võtnud.

CHONGQING ASUB MÄGEDEST ÜMBRITSETUD NÕOS ja udul lihtsalt pole kuhugi hajuda. Optimistid ütlevad, et see loob müstilise atmosfääri, ja kaoks entusiastlikult hoomamatult suurde valgesse vati-pilve pilvelõhkujate vahel.

ÕNNEKS POLE SEE KÕIK TEGELIKULT NII HIIGLASLIK, kui räägitud on. “30 miljoni elanikuga täiesti tundmatu suurlinn” on eestlaste seas Chongqingi sünonüümina kiirelt käibele läinud, kuid tegelikult on see number saadud kokku kõigi ees- ja naaberlinnadega, jättes Chongqingi rahvaarvuku Hiina kontekstis mõnevõrra haledalt kõlava viisikuus miljonit. Ent tõtt-õelda tundub see oma udupilvest väljaturritava pooliku silla, kraanade ja tuledeta akendega üsna hüljatud ja inimtühi.

Aga vähemalt hakkab see kõlama linnana, kus paari päevaga jõuab üht-teist näha. Peamiseks turismiatraktsiooniks peaks olema jõekruisid, mis võivad kesta alates paarist tunnist paari päevani, kuid kergelt arusaamatuks jääb, mis vaatamisväärsusi jõe kallastel peale udu veel on.

Nägemismeelele pole Chongqingil palju pakuda ja mõistlikum tundub püsida kuival maal, kus kaldal asuvaid asju vähemalt kompida, nuusutada ja maitsta saab.

Ootamatult pilvelõhkujate vahel avanev vanalinn on lagunev, kuid täiesti elus. Üllatusega tuleb meelde, et seda linna ei joonistanud ju (käekirja järgi otsustades) üks arhitekt mõnekümne aasta eest tühjale kohale.

VÄIKE JÕESADAM CHONGQING oma järsult jõe kohale tõusvatel kallastel balansseerivate teivasjalgadel majade, turgude ja teemajadega, kus mehed mängivad päevade kaupa kaarte ja malet, on olnud seal juba igavesest ajast.

Kui te pärast paaritunnist esmatutvust linnaga lõpuks mõnda neist maha istute ja sööma hakcate, tulevad pisarad silma – paljuski muidugi selle üüratu tsillikoguse kasutamise pärast, mis sealsed kokad üle riigi kuulsaks on teinud, peamiselt aga ikkagi liigutusest, et midagi nii meeldivat nagu see teemaja (ükskõik millises te siis ka parasjagu poleks) elus üldse juhtuda võib ja veel sellises linnas nagu Chongqing.

Eks seal ole oma põhjus, miks inimesed pärast sööki linnaümbruse küladesse ja Dazu kaljuskulptuuride juurde kiirustavad. Elu on liiga lühike, et kasvõi üks oma puhkus tervenisti Chongqingis veeta.

Overlanding

veeredes üle kontinentide

Laagriplats Jordaania Surnumere ääres. Just sealt nägi Mooses töötatud maad.

Reisimiseks saab igäüks valida omale sobiva viisi, sihtkoha, seltskonna või majutuse. Kristina Männile meeldib reisida üksi ja pikka aega, sõita mööda maad või piirkonda ringi, käia kohtades, kuhu tavaline turist ei pääse, ning reisijuhiga, kes teab ja tunneb olusid, kuid ei sega teda. Inglise keeles on niisugusel säästlikul “organiseeritud üksireisimisel” lausa oma nimi – overlanding.

Tekst ja pildid
KRISTINA MÄND

Overlander on inimene, kes otsib seiklusi, teadmisi ja uusi kogemusi. Tal on vastupandamatu soov reisida, ta ootab puhkuselt enam kui ainult päevitust, ta on avatud meele ja suurepärase huumorimeelega. Igapäevast kuuma dušši peab ta luksuseks, mitte vajaduseks, armastab kulgeda tundmatutes kohtades, austab ja võtab omaks teisi kultuure. Samuti ei nõua ta magamiseks pehmet voodit, vaid saab ka maas hakkama ja suudab osavalt labidaga tegutseda, kui vajadus on.

OVERLANDING TÄHENDAB SÕITMIST ÜLE KONTINENDI SELLEKS KOHANDATUD BUSS-AUTOS ehk truck'is, aeg-ajalt telkimist, väliköögis toidu valmistamist, looduses viibimist, pikki sõite ja käimist imelistes paikades. Sellist reisimisvõimalust pakkuvaid firmasid on mitu, mina olen kasutanud nelja: Ashantit Lõuna-Aafrikas, Oasist Lähis-Idas, Intrepidit Alaskal ja Dragomani Lõuna-Ameerikas.

Overlanding'u teeb eriliseks peamiselt aeg. Kõige pikemad reised kestavad pea aasta, aga saab ka jupitada nädalate ja kuude kaupa. Päeva või paar sõidada ühest kohast teise, vaadata maastikku, käid pönevates kohtades, öösiti telgid, vaadata autost maastikku, mängid kaarte, loed raamatuid, kuulad muusikat, mängid, lobised, oled niisama vait ja mõtled. Aga sa ei kiirusta, ei pea tervet Argentinat näiteks nädalaga ära vaatama, vaid võtad kuus nädalat ja kulged rahulikult ning põhjalikult ühest punktist teise.

Teine on lihtsus. Overlanding toimub maades ja kontinentidel, mis on väga suured või kus ühistranspordiga ja omapäi võib minna keerukaks. Ise ei pea sa korraldama midagi peale viisade, naudid vaid peamist ehk reisimist. Iga paari päeva tagant peatud mõnes linnas või külas, sõltuvalt koha kallidusest ööbid hotellis, telgis või kämpingus,

veedad kaaslastega aega, pidutsed, ostled.

Kolmas on loodus. Nagu reisi viisi nimigi ütleb, ei ole tegu niivõrd linnade külastamisega kui ikka maa ja looduse vaatamisega. Olen veetnud päevi ja nädalaid, sõites mööda Patagooniat Argentinas, Etosha loodusparki Namiibias, Wadi Rumi kõrbe Jordaania, Alaskat või Pantanalit Brasiilias.

Neljas on säästlikkus. Esiteks hoiad kokku aega, sest ettevalmistus, korraldus ja kõik muu on ära tehtud. Teiseks hoiad kokku raha, sest ootamatuid kulusid on vähe ja sa tead täpselt ette, mis on ära makstud ja mis tuleb ise tasuda. Juurde tuleb maksta, kui soovid mõnes hotellis olla omaette toas; oma rahakoti peal on ka need söögikorrad, kui peatatakse linnas, ning ka teatud tegevused. Näiteks langevarjuhüpped Swakopmundis Namiibias, lend üle Nazca maajooniste, gautšodega Patagoonia savannis või kaamelitega kõrbes ratsutamine, sukeldumine ja kalastamine Swakopmundis või sõit liivalauaga mööda düüne ...

PEAMINE ON SÄÄSTLIKKUS LOODUSE JA KOGUKONNA HEAKS. *Overlanding*'u põhimõte on mitte lennata, vaid selleks kohandatud autoga ringi sõita, peal maksimaalselt 24-liikmeline reisiseltskond. Ööbimiseks ja giidideks kasutatakse ainult kohalikke pakkujaid, et raha kogukonda jääks. Kõik need firmad, kellega ma reisinud olen, kasutavad kohalikke giide ja majutusepakkujaid, toetavad tulust koole, reisimarsruute, rahvusparke või haiglaid. Mu jaoks on see väga tähtis.

Nagu öeldud, säästlikkus on normiks. Kuigi

see viimane on minu jaoks ainult positiivne, on kindlasti neid, kes leiavad omal õigustuse mõtlematult kulutada. Raisata ei tohi aga ei vett ega sööki, prügi tuleb sorteerida, pudeleid taaskasutada, metsloomi ei tohi inimese toiduga sööta, enda järelt tuleb kõik ära koristada jne. Näiteks Namiibia düünide lähedal oli veega raskusi ja tavaline turist kulutab ööpäevaga sama palju vett kui kohalik inimene kuu ajaga. Peamiselt seepärast, et vesi lihtsalt jäetakse jooksmaks, aga *overlanding*'uga selline suhtumine kokku ei lähe.

EGA OVERLANDING AINULT LUST JA LILLEPIDU MUIDUGI POLE ja et mitte pettuda, peab mõne asjaga arvestama. Seltskond tuleb selline, nagu tuleb, mõned inimesed on toredad, mõned mitte. Tekivad sõpruskonnad, paarid, vaenlased; on korralikke inimesi ja on selliseid, kelle kraami vedeleb igal pool või kes külma rahuga söövad-joovad teiste asju. Tavaliselt kutsutakse nad korrale ja asi väga hulluks ei lähe.

Mõistagi on ka privaatsust vähe. Reisitakse ühes liiklusvahendis, sageli ööbitakse samades ruumides või jagatakse telki. Süüa tehakse koos ning terve rida külastusi ja tegevusi toimub ühiselt. Ei ole kindel, et see sobib väga kindlate harjumustega inimestele või näiteks noorpaarile.

Autor ööbimas Peruu liivadüünidel Huacachinas (üleväl) ja valmistumine sealsamas viimaseks sööduks (vasakul).

Toiduvalmistamine Namiibias ja Egiptuses Siinai mäe jalamil ning nõudepesu Argentinas Puerto Madrynis, Atlandi ookeani kaldal.

Tavaliselt on olemas kaheinimesetelgid, gaasipliit, kõik nõud, toolid-lauad ja värske vee kanistrid, mis Lähis-Idas kulusid väga ära, samuti külmakastid.

GRUPIJUHIK ON LIIDRID. Igal reisil on neid tavaliselt kaks, üks on boss ja teine sõidab – tiim, kelle sõna tuleb kuulata. Nemad jagavad ülesandeid, inimesi tubadesse ja telkidesse, kutsuvad korradele, ajavad kõik korda ning viivad grupi ühest punkti teise. Mul on alati vedanud ja ma olen sattunud väga heade inimeste peale. Aafrikas juhtisid meid Hollandist pärit Natasija, Zimbabwest pärit Xesu ja kokk Roy Kenyast, Peruu ja Boliivias Mike ja Vinnie Suurbritanniast, Lähis-Idas Ian ja endine sõjaväelane Richard, Brasiilias ukraina verd kanadalanna Jodie ja tema poisssõber Paul Inglismaalt. Alaskal möllas Kelly jne. Kõikidele aga ei sobi selline kamandamine ja paar korda on reisijad oma grupijuhtide üle vingunud, tavaliselt ööbimiskohtade või koristamise pärast.

REISID SAAVAD TAVALISELT ALGUSE MÖNEST SUUREMAST LINNAST, kuhu seltskond siis kindlaks päevaks kokku tuleb. Mina olen ringi sõitnud nii

10 kui ka 24 inimesega, vanuses 18–68, üksikute, paaride ja sõpruskondadega, aga ise olnud seni ainus eestlane. Keegi ei käsi sul teistega suhelda, aga selline reisimine eeldab siiski suuremat sotsiaalsust, sõbralikkust, leplikkust, paindlikkust ning kindlasti tolerantsust nii erinevate rahvuste kui ka inimeste harjumuste ja tavade suhtes. Ja inglise keelt peab oskama, muidu on raske.

Liikumisevahendiks on, nagu öeldud, selline bussi suuruses veoauto moodi masin, kus kabiin on reisijatest eraldatud. Näiteks Oasise omas tuli juhtidega rääkimiseks või pissipeatuseks koputada või kasutada raadiosaatjat, Dragomani omadel oli kabiin aga avatud ja said juhtidega kogu aeg suhelda. Igas masinas on koht veel pagasi, magamiskottide, madratsite ja telkide jaoks (nende lubatud arv või suurus öeldakse ette, et asjad ära mahuks). Masinad on vägevad ja igapähele on oma nimi. Mamasita, millega ma sõitsin läbi Tšiili ja Argentina, tegi oma esimese reisi aastal 1982.

Tavaliselt on olemas kaheinimesetelgid, gaasipliit, kõik nõud, toolid-lauad ja värske vee kanistrid, mis Lähis-Idas kulusid väga ära, samuti külmakastid nii ühise kui ka isikliku toidu ja napsu jaoks. Masinaid koristatakse ise iga 2-3 päeva tagant.

OMAETTE ELAMUS ON TOIDUVALMISTAMINE. Kujutage ise ette, kui eri rahvustest ja erinevate oskustega inimesed jagatakse toidukordadeks meeskondadesse, määratakse piirsumma ja nad peavad kokku leppima, mida nad teevad ja mida ostavad, ülesanded ära jagama, väliköögis toitu tegema ja tervet seltskonda toitma. Kokk on olnud kaasas ainult Aafrika reisidel; temale pandi tiimid lihtsalt appi.

Eriti äge, kui üks reisijatest on ise kokk. Tšiili-Argentina reisil oli see meil Glenn, 180-kilone austraallane, kes jõi iga päev kaks liitrit kokat, varjas oma kokanuga, et keegi seda ei võtaks, ja ütles iga toidu kohta: “Eh, too easy!” Ja tegi toite, mille kohustuslikud elemendid olid või, küüslauk ja kana. Tema tiimikaaslaseks oli 150 cm pikkune Kat Kanadast, kelle ülesandeks anti toitute segamine. Katile ehitasime väikese pingi, et ta ulatuks ka nägema, mida segab.

Mul on grupijuhi olnud ka imeline naapolane Gaetano, kes aeg-ajalt rõõmustas meid fantastiliste pastadega, Lähis-Ida reisil tegid poisid kogu aeg teravaid karrisid, et kõhud korras oleks. Süüriasis grillisime kaameliliha, Botswanas tegi kohalik kokk vapustavaid juurviljatoite ning Egiptuses praadis grupijuht Ian hommikuks imelisi pannkooke. Kõik vahendid ja käed peavad olema alati desinfitseeritud ja puhtad, 24 reisijaga buss-autos ei ole ruumi kõhulahtisusele või toidumürgitusele.

PÄEVANE ELU MASINATES EI OLE NAGUNII LIHTNE – kel süda pahaks läheb, peab end varustama tablettide, vastavate randmepaeltega või lihtsalt istuma ja otse enda ette vaatama. Päevas sõidetakse mõnikord 500–800 kilomeetrit, muidugi tehakse peatusi enda täiendamiseks ja tühendamiseks.

PLAYTIME IS BACK

SNOW ROVER naistele

KEEN.WARM
ülilerge isolatsioon,
mis on valmistatud
sooja hoidvast
bambuse söest

KEEN.DRY veekindel ja
hingav membraan

Veekindel nahast ja
kangast pealis

KEEN.DCR kummitald
kõvastub külma ilma korral,
et haare lumel-oleks parem

• ORIGINAL HYBRID •
FOOTWEAR, BAGS AND SOCKS

KEENFOOTWEAR.COM

Saadaval MATKaSPORT kauplustes
www.matkasport.ee

JALANÕUD VABALE INIMESELE

Richard peseb Timi pärast suplust Surnumeres.

Mamasita teel maailma lõppu Ushuaiasse Argentinas.

Usun, et tean peaaegu kõiki bensukaid Buenos Airese ja Rio vahel ...

Lõunat tehakse tavaliselt tee ääres: lauad üles, võilebade tarbeks ained välja, kiire söök ja jook ning edasi. Öhtuks jõutakse mõnda linna, külla või laagripaika, sõltuvalt kohast ööbitakse laagriplatsil või hotellis, aga vahel ka suvalisel karjamaal, kus lehmad hommikul telke uurivad, või Andide oludes nii, et öösel külmuvad lätsed topsi ära. Laagripaikades on dušid, aga alati tuleb end varustada niiskete taskurätikutega ja mõnikord magada villase pluusi ja retuusidega, müts peas.

Minu kõige imelisemad telkimispaigad on olnud Wadi Rumi täiesti tühjas kõrbes, Torres del Paine mägedes Tšiilis, Oranje jõe ääres Lõuna-Aafrikas, Wrangelli rahvuspargis Alaskal ja Raqchi külas Peruu. Hotellid on viisakad ja kõik asuvad väga heades kohtades.

LISAKS TOIDUTIIMIDELE JAGATAKSE REISELTSKOND

ka nii, et iga grupp vastutab konkreetse töö eest: koristab, sorteerib prügi, viib selle välja, loendab reisijad enne lahkumist, paneb lauad üles, tõstab telgid ja kotid välja jne. Üldiselt on inimesed tublid, kuigi korra oleks reiseltskond ära lintšitud ühe Kariibi mere saartelt pärit neiu, kes arvas, et tema teeb, mida soovib, ja siis, kui soovib. Õnneks said grupijuhid enne jaole.

Overlanding ei ole nõrkadele ja mugavust armastavatele inimestele. Tuleb olla suuteline maas magama, kotte tassima, telke üles panema ja lahti

võtma külmas, tuules, vihmas ja tormis. Boliivias tuleb taluda sõitmist kõrgusel üle 4500 m ja Egiptuses pidevat liiva ja tolmu; Patagoonias külma ja Brasiilias niiskust; Aafrikas palavust ja Andides suuri matku. Tõsi, neid ei pea tegema, aga W-matk Torres del Paines, inkarada Machu Picchul, Siinai mäe otsa ronimine või Titicaca järvel asuva Päikese saarel matkamine – reisid oleksid nendeta palju vaesemad.

RAHA JAOTAB OVERLANDING KAHEKS. Kõigepealt maksad enne reisi ülekandega kindla summa agentuurile, mille eest tasutakse bensiin, grupijuhtide töötasud ja muud kulud, mis tuleb ette maksta, nt Machu Picchu matkaluba jne. Tavaliselt antakse hind naeltes, kuna enamik firmasid toimetavad Suurbritannias. Põhisummale lisandub kitty, mille maksad sulas reisi esimesel päeval grupijuhi kätte.

Sellest tasutakse söök, külastused jm kulud. Kui kulub vähem, saad reisi lõpus midagi tagasi, aga võidakse küsida ka natuke rohkem, kui näiteks mõne looduspargi külastustasu on tõusnud. Kitty tasutakse tavaliselt USA dollarites. Nii võib hind välja näha £ 1200 + kitty \$ 960, mis pole sama hind eri vääringuis, nagu kord üks noormees arvas.

Lisaraha kulub kõikidele enda isiklikele vajadustele ning aeg-ajalt söömisele ja eritegevustele, mida pole tervele grupile ette nähtud, sest on põhjust arvata, et mitte kõik ei soovi seda teha. Minu meelest on need reisid väga väärt seda raha, mis nende eest küsitakse.

Vaata juurde

- www.responsibletravel.com
- www.oasisoverland.co.uk
- www.dragoman.com
- www.interpid.com
- www.ashanti.co.za

REISIIDEED AASTAKS 2013

MAITSEELAMUSTE REISID

ITAALIA aprillis: imeline Toskaana – Itaalia hõrgud maitsed ja kultuurielamused.

HISPAANIA septembris: Põhja-Hispaania veini- ja kultuurireis koos festivalipidustustega Haros.

ITAALIA oktoobris: Marino veinifestival.

AASTAVAHETUSREISID

TAI ja **VENETSUEELA**: jõulu- ja aastavahetuse individuaalreisid.

ELAMUS- JA LOODUSREISID

TAI märtsis (koolivaheaeg): Põhja-Tai ringreis, suurlinn Bangkok ja imeline rannapuhkus Krabi'l.

PAAPUA UUS GUINEA augustis: Sepik'u jõgi ning meheks saamise rituaalid, krokodillifestival, Kairiru saared, rannapuhkus Kaviengis ja suurejooneline Mt Hagen show.

MADAGASKAR oktoobris: suur Madagaskari ringreis imelises looduses ja rannapuhkus India Ookeanis St Marie saarel oktoober.

VENETSUEELA oktoobri koolivaheajal: Orinoco delta džungel, warao indiaanihõim ning rannapuhkus Margarita saarel.

VENETSUEELA novembris: suur ringreis Venetsueelas - Kariibi mere rannik, Orinoco delta, Angel Falls ja Margarita saar.

Tekst HEIGO PÕLD, pildid KAIMO PUNISTE www.kmzphoto.eu

Eesti pikim seiklus- võistlus tänavu Ida-Virumaal

48-tunnist kestva võistlust EXTAR 48 h võib nimetada seiklusspordi olümpiaks, sest peale kohalike ekstremistide meelitab see Eestimaale ka lähiriikide seiklussportlasi. Sel aastal 16.–18. maini Ida-Virumaal toimuv üritus on juba neljas.

Extar 48 h on Eesti pikim seiklusspordi võistlus, kus kolmeliikmelised võistkonnad läbivad jalgsi, jalgrataste ja paatidega liikudes maastikule paigutatud kontrollpunkte. Peale nende sooritavad tiimid ka mitmesuguseid lisaülesandeid – ronimised, takistused, täpsusülesanded, ujumine jne.

Näiteks Võrumaal toimunud võistlusel pidid osalejad lisaülesandena kohaliku taluperemehe laudas 15 sekundi jooksul üle lugema kogu piimakarja. Täpsemaid ootas preemia – talus toodetud kohukesed ja jogurt, mille maitset võistluse 14. tunnil polnud võimalik võrrelda ühegi hõrgutisega.

SEIKLUSSPORDI JA EXTAR 48 H ÜKS VÕLUSID ON, et paindlik formaat lubab koos võistelda nii maailma tippudel kui ka lihtsalt harrastajatel. Radu plaanides arvestatakse toimumispaiga kõikide võludega ning näidatakse piirkonna looduse ilu ja eripära.

Tänavune EXTAR toimub Eesti kontrastseimas maakonnas Ida-Virus. Pearajameistriks on Eesti üks paremaid ja kogenuimaid seiklussportlasi Randy Korb, kes on ainsa eestlasena saanud tulemuse kolmel seiklusspordi MM-il (Adventure Racing World Championships).

EXTAR-i kogu emotsiooni on sõnadega raske edasi anda. Seda peab ise kogema. Ida-Virumaal oleme kindlasti jälle stardis!

Rait Pallo, Salomon Team
(viiekordne Tartu nelikürituse võitja)

OSALEJATEL EI JÄÄ NÄGEMATA pankrannik, tuhamäed, Kurtna järvistu, Peipsi liivarannad ega võrratud sood ja rabad. Seiklejad üllatavad kindlasti spaaturiste, Kuremäe nunnasid, Alutagusel sportijaid, Kohtla-Nõmme kaevandusmuuseumi külalisi ja vaadete nautijaid Eesti kõrgeimalt, Kiviõli tuhamäelt.

Kohaliku elu ja ettevõtete tutvustamine ja edendamine on üks EXTAR-i olulisi eesmärke. Võistlejad ja pealtvaatajad satuvad paljudesse uutesse kohtadesse, kuhu nad tahaksid hiljem sõprade ja peredega naasta. Korraldajad teevad tihedat koostööd omavalitsuste, RMK ja keskkonnaametiga ning ka osalejate meene- ja auhinnakotti täidavad järjest enam kohalikud väikeettevõtjad.

Lisaks aitavad võistlused täita majutus- ja toitlustusettevõtteid, paljusid teenuseid ostetakse kohalikelt (paatide rent, lisaülesannete läbiviimine, võistluskeskuse rent, toitlustus, transport jne). Samuti teeb EXTAR-i korraldaja XT sport koostööd spordipealinna projektiga – nimelt on 22 Ida-Virumaa linnal ja vallal korraga olla au esimeseks spordipealinnaks.

KORRALDAJA: XT sport
INFO: www.xtsport.ee; info@xtsport.ee
TELEFON: +372 510 6991

Päevita muretult!

Suncaroteni kapslid

- Tugevdavad naha kaitsevõimet päikesekiirguse eest.
- Kiirendavad naha pruunistumist
- Süvendavad päevituse tooni.

Kapslid sisaldavad tõhusat kombinatsiooni astaksantiinist, lükopeenist ja beetakaroteenist, mis parandavad naha kaitset päikesekiirguse eest ning aitavad saavutada ilusama ja püsivama päevituse. Astaksantiini uuringutes saadi päikesekaitsefaktoriks 37.

Kapsleid on soovitatav hakata võtma üks kuu enne aktiivse päevitamise algust.

Tekst **ANU LILL**
Pildid **MARINA BAY SANDS**

Marina Bay Sands

Aasia maailmaime

Singapuri luksushotell Marina Bay Sands võiks Anu Lille arvates vabalt olla üks tänapäevaseid disaini ja arhitektuuri maailmaimesid.

Banyan Tree spaa

Sisevaade esimesest tornist

Kaubanduskeskusest saab ülevaate ka traditsiooniliste lamedapõhjaliste Aasia paatide *sampan*'itega sõites.

Unustage Eiffeli torn kui meeldejäävaim arhitektuuriline sümbol – Marina Bay Sandsi nimeline integreeritud hotell ehk hotell, kasiino, ostu- ja elustiilikeskus Singapuris on hoone, mis paneb küsima, kas inimvõimel on ikka piirid.

See 55-korruseline ja 2561 luksustoaga hotell, mis kroonib Singapuri “kilukarbivaadet”, võiks kuuluda iga inimese hotellikülastuste soovini-mekirja.

KUULSA BOSTONI ARHITEKTI MOSHE SAFDIE KAVAN-DATUD imeehitis asub Singapuri ärilinnaku keskmes ja 20-minutilise autosõidu kaugusel Changi lennujaamast. Icoonilise ehitise kolm torni on ühendatud 23. korruse kaudu. Esimene torn on ehitatud 26-kraadise nurga all, mis teeb sellest ühe maailma kõige keerulisema konstruktsiooniga hoone.

Hotelli üks korrus ehitati nelja päevaga – sellelise kaliibriga hoone puhul on see ülim kiirus. Marina Bay Sands on ära teeninud mitmekordse

tunnustuse ka ökoloogiliselt teadlike disaini- ja ehituslike valikute eest. Ligi viis miljardit eurot maksma läinud kompleksis töötab 10 000 inimest.

Kolme torni kroonib 57. korrusel ja 200 meetri kõrgusel asuv taevapark, millelt avaneb 360-kraadine vaade Singapurile. Seal asuvad restoranid, vaateplatvorm, päevitamisala ja maailma suurim nii kõrgel asuv 150-meetrine “servata” *infinity*-bassein. Lisaks leiab hoone tipust minibotaanikaeda meenutava roheline ala, kuhu on istutatud üle 250 puu ja üle 600 muu taime.

Aasia finants- ja ärikeskus ning jõukate aasialaste elukoht Singapur on linnriik, Marina Bay Sands aga lausa oma maailm selle sees. Loomulikult on hotellis lisaks miljoni dollari vaatega tubadele ka ülihästi varustatud jõusaal, joogaruum ja Banyan Tree spa. Marina Bay Sandsis on ka näituste- ja messikeskus, üle 60 restorani, kuninglik lootoseoiekujuline kunsti- ja teadusmuuseum, teater ja kontserdiala.

Bondiliku fiilinguga kasiino kristalllühter on

Hea teada!

Singapuri hästitoimiv metroo on üks maailma puhtamaid, linna ostukeskused omaette meelelahutuspaigad siseveekogude, kinode, sadade söögikohtade ja kohvikutega kõigile maitsetele. Singapurist leiab lisaks Aasia brändidele ka suurimad Ameerika ja Euroopa kaubamärgid. Lisaks modernele keskusele on Singapuris aga ka ülerahvastatud Little India, euroopaalik Holland Village ja pulbitsev Hiina linnaosa, kus toimetavad, kauplevad ja pakuvad süüa kohalikud. Vaid taksosõidu kaugusel kesklinnast on Bukit Timah rahvuspark, mis on külastajatele matkamiseks tasuta.

maailma suurim – seda katab 132 000 Swarovski kristalli.

Üliluksuslikust ostlemiskeskusest leiad lisaks Louis Vuittoni, Bvlgari, Burberry, Chaneli ja Pra-

da poodidele ka uisuvälja ja tõsi mis tõsi, väikese Veneetsia kanali.

IDA JA LÄÄNE KULTUURI KOHTUMISPAIK SINGAPUR

on gurmaanide paradiis ning paremal järjel kohalikud armastavad kõike läänelikku. Seega leiab sealt imelisi rahvusvahelise köögi maitseid ning Marina Bays Sandsiski saab maitsta tunnustatud kokkade, nagu näiteks Mario Batali, Daniel Boulud' ja Guy Savoy loomingut.

Hea uudis magusasõpradele – iga päev kell kaheksa avatakse nii hotellielanikele kui teistele soovijatele 38 Singapuri dollarit (24 eurot) maksev šokolaadi-*buffet*, kus pakutakse 57 sorti (üks iga korruse auks) magustoite. Proovi kindlasti Botanicaat – aia auks loodud signatuurdessert koosneb Sitsiilia pistaatsiapähklitest, tumedast šokolaadist, värskest vaarikatest ja valge šokolaadi kreemist.

Õo hotellis võib maksta väga erinevalt, oleneb hooajast ja Singapuris parasjagu toimuvast. Erinevatest broneerimisveebidest võib siiski leida soodsamaid pakkumisi, kuid arvestama peaks vähemalt 300 USA dollariga (220 €) õo eest.

www.marinabaysands.com

Lennunõu

Sellesse väikesesse linnriiki lendavad päris paljud tuntud lennufirmad ja kuna üsna mitu neist teeb seda ülisuure Airbus 380-ga, siis teatud perioodidel on lennukohatade ülepakkumist. Lennufirma tulude juhtimise osakonna jaoks see hea ei ole, küll aga reisijatele, kes võivad nautida soodsaid hindu. Kampaniate käigus on selle üsna pika lennu pileteid müüdud Tallinnast (või sagedamini Helsingist) 500–600 euro kanti edasi-tagasi. Väljaspool kampaniaid on hinnatase umbes 200 eurot kõrgem. Tallinnast saab näiteks ühe ümberistumisega Helsingis või Frankfurdis kohale vastavalt Finnairi või Lufthansaga.

Aga kõige parem on loomulikult käia Singapuris sootuks tasuta (või halvemal juhul paarikümne euro eest). Kui lendate Austraaliasse või Uus-Meremaale, rikastage oma reisi vahepeatusega Singapuris, kus paljudel juhtudel tuleb nagunii vaheanduda või lennukit vahetada.

MAURI SAAREND, Estravel

elustiilikauplus aastast 2008

JAHITARVIKUD

muudavad meeldejäeva jahipäeva õnnestunuks.

MILITAARVARUSTUS

*aitab lahendada professionaalselt
keerulisemadki olukorrad.*

MATKAVARUSTUS

muudab hetked nauditavaks puhkuseks.

Gladius Tallinn -Tartu mnt 73 (bussijaama ristmik)
Avatud esmaspäevast-reedeni: 10:00-18:00
Telefon: 525 6147

e-pood: www.gladius.ee

Militaar-, jahi- ja matkavarustus

Kimchi ja puhastustuli

Korea maitse on ... teistsugune

Üldiselt me ju teame, millised on ida köögid. Hiina magushapuga oleme vahest juba harjunud, India lopsakad maitseid kas meeldivad või mitte ning Taimaa massaman-karri olla maailma parim söök. Aga Korea, on see midagi sarnast? Karl-Kristjan Nigesen proovib vahel restoranis Gotsu Korea maitsele pihta saada.

Kimchi on eurooplasele nii võõras roog, et isegi Larousse Gastronomique'i kokandusentsüklopeedia ei defineeri seda. Või siiski, ma arvan, et kui korealasele pakuda hapukapsast (ning sinna sisse uhada üksjagu tšillipastat), siis vaataks ta sulle otsa ning teataks rõõmsalt – kimchi.

See reibas termin märgib eelkõige valmistamisviisi, tegu on hapendatud köögiviljadega. Nõnda võiks kimchi olla peaaegu mistahes peenralt tulnud ja fermenteeruma sätitud leivakõrvane, aga enamasti leiab selle nimega toiduna taldrikult siiski hapendatud napa kapsa ehk pekingi lehtnaerise, mida kaubandusvõrgus tuntakse ka Hiina kapsa nime all. Tšilli näikse olevat sealjuures pea kohustuslik lisand. Kimchi on Korea köögis nii oluline toiduaine, et Soulis leidub isegi sellele pühendatud muuseum.

KA EESTIS ON ÜKS KOHT, kus kimchi't ja sellest valmistatud roogi proovida saab. Autentsuse garantiiks on korealasest kokk. Teggu on pisikese restoraniga, mil nimeks Gotsu ning mille leiab Tallinnast Pärnu maanteelt umbes ajakirjandusmaja vastast ühe nõukaaegse maja keldrist. Esmamulje tänavalt sisse astudes pole teab mis julgustavalt väärikas. Toit on seevastu aus. Isegi tšilli tuleb otse Koreast koka vanaemalt ning sellised väikesed nüansid annavad ühele heale rahvusköögile alati plusspunkte juurde.

Kimchi't leidub siin nii eelroana kui ka manusena muudes roogades. Eelroog ongi kimchi puhtal kujul, tuttavlik hapukapsa maitse veidi harjumatus

vormis. Tuttav on siiski vaid esimene maitseasting, edasi järgneb tšillilõõsk, mis pehmema köögiga harjunu tõenäoliselt nokauteerib. Tuleb tunnistada, et nullkraadi ümber tiksuvast talveilmast on tšilli tegelikult üks väga mõnus asi. Naha vahele roninud rõskus ja külm taanduvad terava rünnaku alla sattunud einestaja kerest päris kiiresti.

PAREMAKS LÄHEB. Menüüs on ka kimchi-hautis, saadaval nii sealihaga kui ka tuunikalaga. Telesaade "Ringvaade" degusteeris korra kõige teravamaid roogi, mis Eestis leiduvad, ja tunnistas selle kõige kõigemaks. Tolle tiitli võib loomulikult iga kokk ja restoran vaidlustada, aga tõi on, et va hautis on tõesti lähim võimalik kogemus puhastustulele.

Esimesel korral kimchi-hautist süües tabas mind kaelakramp. Järelmaitse tulisus oli nii ehmatav, et lihased üritasid instinktiivselt pead õlgade vahele peitu tõmmata (ju ma olin eelmises elus kilpkonn), tagajärjeks hirmus kramp kaela vasaku pooles. Nii ma siis seal, pea viltu, söin.

Teisel korral laual olev roog enam ei ehmatanud, aga kere kippus ikka kuidagi kuumaks minema, tegelikult oli see nüüd juba isegi meeldiv. Tšillis on midagi narkootilist. Kimchi hapu taandub hautises üheks nüansiks, reipust lisab tubli annus ingverit, ilmselt on toidus ka küüslauku, aga see kaob võimsasse tervikusse. Nii tuunikala kui ka sealihaga versioonid on mõlemad igati uhked road. Hautise kõrvale serveeritakse puhast riisi, mis tasakaalustab maitset oluliselt ning leevendab lõõska palju paremini kui vesi.

Tekst ja pildid
KARL-KRISTJAN NIGESEN

Senikogetud köökidega võrreldes on Korea oma igatahes eriline, aga esineb ka laenusid. Näiteks *sushi*, mida siin serveeritakse riisirullide nime all, on saanud täiteks eba-*sushi*'liku segu hakklihast ja tšillipastast. Ka maitse on hoopis midagi muud ja ma poleks üllatunud, kui see toit maitseks paljudele, kes muid *sushi*'t silmaotsastki ei salli.

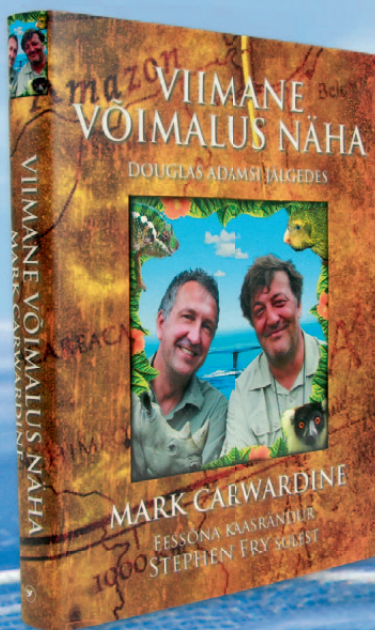
ÜKS MENÜÜ HITTIDEST on frititud kröbekana, mille tulusasastet saab lasta kokal ka vägagi jõuliseks timmida, leebemas vormis sobib see aga lastelegi ning nõnda pole Gotsu sugugi restoran vaid tšillija maitsefriikidele.

Muide, ärge peljake tšillit. Tegu on ühe vähesega väga tugevatest maitsetest, mis teie maitsemees inertsit ei tekita. Kui mõni võimas maitse võib veel tunde või isegi päev teie maitsemeelt mõjutada, siis tšilli ründab, kütab kere kuumaks ning jätab teid rahule. Gotsust välja astudes olete justkui kirkastunud olekus.

Restoran Gotsu

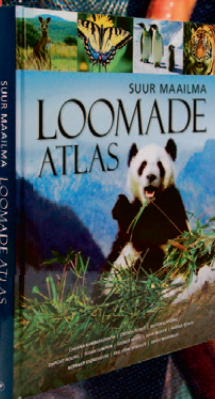
Pärnu mnt 62A, Tallinn
tel 614 0022
E-R 12.00-20.00
kella 15ni pakutakse lõunatoitusid

www.gotsu.ee

Humoorikas lugu sellest, kuidas kaks inglasi, bioloog Mark Carwardine ja näitleja Stephen Fry reisivad mööda maailma ning otsivad väljasuremisohus loomi ja linde.

Reisi põhjal valmis BBC populaarne telesari „Last Chance to See“ ning selle sünnist räägibki raamat.

Kuldkaart

- Soodustused Estraveli reisiteenuste tellimisel
- Kingitused kogutud boonuspunktide eest
- Eripakkumised ja soodustused rohkem kui 150 koostööpartnerilt

Kuldkaardiga kogutud boonuspunktide seisu saate kontrollida Estraveli veebilehel "Minu konto" süsteemis <http://www.estravel.ee/kuldkaart>.

Boonuspunktid kehtivad kaks aastat alates kontole laekumise kuupäevast.

Finissage Medical Spa

Finissage Medical Spa on kaugelt rohkem kui lihtsalt ilusalong ja samas sugugi mitte üksnes iluravikliinik. Õigeim oleks öelda, et siin on ühe katuse all kõik vajalik neile, kes soovivad anda oma välimusele tõhusat lihvi või otsida vanusemärkidele leevendust. Medical Spa püüdleb üha enam selle poole, et pakkuda lõõgastuse kõrval ka raviprotseduure, mille mõju kestaks kauem.

Finissage'i ilusalongis pakutavaid hooldusi võib julgelt nimetada 21. sajandi iluteenusteks, mis pakuvad individuaalset lähenemist ning uusimaid valikuid nii võimalike kui ka võimatutena näivate probleemide lahendamiseks. Teenuste nimestikus on nii ilusüstid kui ka täitesüstid, fotonooendus, pigmendiravi, keemilised koorimised, ka-pillaaride ja tätoveeringute eemaldamine, armide tasandamine, fotoepilatsioon ja ka traditsioonilised ilu- ja spaahooldused.

Kuldkaardikliendile püsipakkumine -10% ja iga kolmas külustus -20%. Vaata lisa www.finissage.ee.

Koolibri Kirjastus

Suurepärase uudis kõigile reisivõilistele – nüüdsest soodsamatest Koolibri reisiraamatutest leiata üksikasjalikke praktilisi juhiseid ja asjatundjate soovitusi. Raamatud kirjeldavad nii riikide kui ka linnade geograafiat, ajalugu ja kultuuri, eri piirkondi, lisatud on kaardid, fotod ja joonised, mis tutvustavad tähtsaid vaatamisväärsusi.

Püsipakkumine Kuldkaardi klientidele: reisiraamatutel soodustus 20% – "Silmaringi reisijuhid", TOP 10 reisijuhid ja "Taskukaardid-linnajuhid". Soodustuseks kasuta e-poes pood.koolibri.ee koodi 92336.

Meriton Wellness Spa

Rõõmuga tervitab Kuldkaardi omanikke Meriton Wellness spaa Tallinnas, kus veedetud hetked jäävad meelde ning tekitavad heaolutunde ka pikemaks pärast spaa külastmist.

Et teil oleks lihtsam erinevate massaažide ja teiste spaahoolduste vahel valida, on Meriton koostanud rea mugavaid päevapakette. Kui soovite kogeda midagi uut ja põnevat, leiata kodulehelt kõik pakkumised ning hoolduste üksikasjaliku nimekirja koos teenuste seletustega.

Püsisoodustus Meriton Wellness Spaa teenustelt sel aastal 20%. Vaata lisa www.meritonhotels.com/wellness_spaa.

PEAKOKK ON PARDAL

Globally Yours

Maailma parim toitlustus turistiklassis, erinevad maailma maitsed, aastate pikkune kogemus ja peakokk pardal...

Tunneme uhkust, et meil on maailma parim pardatoitlustus turistiklassis. Teiega koos üle laia ilma, Turkish Airlines!

turkishairlines.com

**TURKISH
AIRLINES**

FUJIFILM

Superhind!

399€

Enne 499€

X10

Ideaalne reisikaamera on nüüd
veel parema hinnaga.

fotoluks
valgustab Sind fotoalal

Maaletooja Fotoluks AS | fotoluks.ee

AUTOPAKETT TALLINN-HELSINGI

Hind alates

33€

/suund

www.vikingline.ee